

Verbinding Zeeburgereiland

Milieueffectrapport quickscan ecologie

Contractnummer AI 2020-0217

Opdrachtgever:

Gemeente Amsterdam

Datum:

2-3-2023

Datum vrijgave 2-3-2023	Beschrijving revisie Versie 2.0 met feedback gemeente Amsterdam	1 ^e lijns goedkeuring Cornel van der Kooij en Iwan van Veen	2 ^e lijns goedkeuring Sander Zondervan	Vrijgave Richard Savenije
-----------------------------------	--	--	--	------------------------------

Inhoudsopgave

1	Inleiding.....	6
1.1	Aanleiding.....	6
1.2	Locatie.....	6
1.3	Activiteiten.....	9
1.4	Wettelijk- en beleidskader.....	9
1.5	Doel.....	9
2	Methode.....	10
2.1	Beschermde gebieden.....	10
2.2	Beschermde soorten.....	10
2.2.1	Bureaustudie.....	10
2.2.2	Oriënterend veldbezoek.....	10
2.2.3	Effectbepaling beschermde soorten.....	11
2.2.4	Vervolgstappen.....	11
3	Resultaten.....	12
3.1	Beschermde gebieden.....	12
3.1.1	Natura 2000-gebieden.....	12
3.1.1.1	Ruimtebeslag.....	12
3.1.1.2	Verstoring.....	13
3.1.1.3	Stikstofdepositie.....	13
3.1.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN).....	13
3.1.3	Bijzonder Provinciaal Landschap.....	14
3.1.4	Gemeentelijke structuren.....	15
3.2	Beschermde soorten.....	15
3.2.1	Vaatplanten.....	16
3.2.1.1	Resultaten bureaustudie.....	16
3.2.1.2	Resultaten veldbezoek.....	16

3.2.1.3	Effectbespreking en vervolgstappen	17
3.2.2	Vogels	17
3.2.2.1	Resultaten bureaustudie	17
3.2.2.2	Resultaten veldbezoek	17
3.2.2.3	Effectbespreking en vervolgstappen	20
3.2.3	Grondgebonden zoogdieren	20
3.2.3.1	Resultaten bureaustudie	20
3.2.3.2	Resultaten veldbezoek	21
3.2.3.3	Effectbespreking en vervolgstappen	22
3.2.4	Vleermuizen	23
3.2.4.1	Resultaten bureaustudie	23
3.2.4.2	Resultaten veldbezoek	24
3.2.4.3	Effectbespreking en vervolgstappen	27
3.2.5	Reptielen	28
3.2.5.1	Resultaten bureaustudie	28
3.2.5.2	Resultaten veldbezoek	29
3.2.5.3	Effectbespreking en vervolgstappen	30
3.2.6	Amfibieën	30
3.2.6.1	Resultaten bureaustudie	30
3.2.6.2	Resultaten veldbezoek	30
3.2.6.3	Effectbespreking en vervolgstappen	31
3.2.7	Vissen	31
3.2.7.1	Resultaten bureaustudie	31
3.2.7.2	Resultaten veldbezoek	31
3.2.7.3	Effectbespreking en vervolgstappen	31
3.2.8	Ongewervelden	32
3.2.8.1	Resultaten bureaustudie	32
3.2.8.2	Resultaten veldbezoek	32
3.2.8.3	Effectbespreking en vervolgstappen	33
3.2.9	Invasieve exoten	33
3.3	Samenvatting bosschage woonboten	34
3.4	Houtopstanden	34
3.4.1	Methodiek	34

3.4.2	Resultaten	35
4	Conclusie	37
4.1	Beschermde gebieden	37
4.1.1	Natura 2000	37
4.1.2	Natuurnetwerk Nederland (NNN)	37
4.1.3	Bijzonder Provinciaal Beschermd Landschap	38
4.1.4	Gemeentelijk beschermde structuren	38
4.2	Beschermde soorten.....	38
4.2.1	Nader onderzoek.....	41
4.2.2	Maatregelen	42
4.2.3	Invasieve exoten.....	43
4.3	Houtopstanden.....	43
4.4	Aanbevelingen voor de natuur	44
Bijlage 1 Ontwerpschetsen voor de verschillende alternatieven		45
Bijlage 2 Wet- en regelgeving.....		49
Bijlage 3 Amsterdamse gedragscode flora & fauna		55
Bijlage 4 Conflicten met bestaande bomen voor de verschillende alternatieven		57

1 Inleiding

1.1 Aanleiding

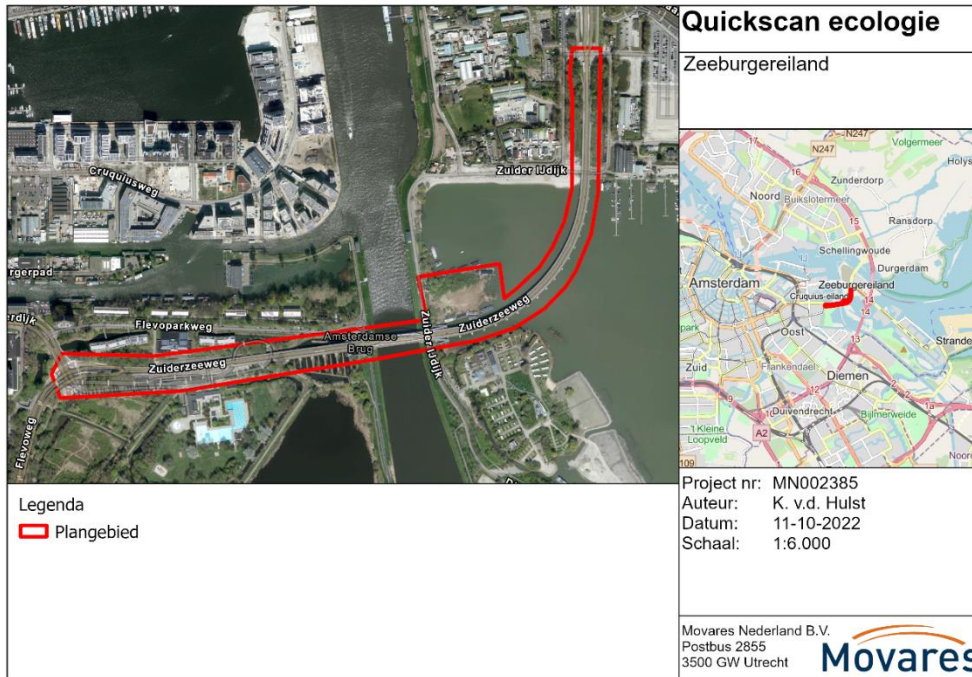
De gemeente Amsterdam onderzoekt de mogelijkheden voor een openbaar vervoer- (OV) en fietsverbinding voor Zeeburgereiland. Het aantal mensen dat op het Zeeburgereiland en IJburg komt wonen, ontspannen en werken neemt de komende jaren sterk toe. Voor het op tijd op orde hebben van de ontsluiting van de eilanden is het nodig om een nieuwe OV en fietsverbinding te maken. Voor het OV wordt onderzocht wat in de toekomst de meest gebruikte reisrichtingen worden. Voor de fiets wordt onderzocht hoe het fietsnetwerk over de Amsterdamsebrug verbeterd en uitgebreid kan worden. Met het onderzoek wil de gemeente Amsterdam meer reismogelijkheden en snellere, veilige, nieuwe verbindingen voor zowel OV- reizigers als fietsers bieden. In het huidige stadium van het project worden vier alternatieven voor de brug bekeken. In onderhavige quickscan worden de vier alternatieven getoetst aan de wet- en regelgeving ten aanzien van natuur.

1.2 Locatie

Het plangebied is gelegen aan de oostzijde van de bebouwde kom van Amsterdam (Figuur 1.2.1). Het plangebied betreft de Zuiderzeeweg en wordt grofweg begrensd door de kruising met de Zeeburgerdijk in het westen en de P+R Zeeburg 2 in het noorden. Het tracé is circa 1,3 kilometer lang en loopt via een verhoogde autoweg met voet- en fietspad over een uitloper van het IJ en het Amsterdam Rijnkanaal heen. Het deel van het plangebied op het Zeeburgereiland is gelegen tussen bosschages. Rondom de bosschages zijn parkeerplaatsen en bedrijfsgebouwen gelegen. Ter hoogte van de Zuider IJdijk passeert de Zuiderzeeweg aan de zuidkant Camping Zeeburg en aan de noordkant een bosschage met woonboten. In het westelijke deel van het plangebied ligt het Flevopark en de Joodse begraafplaats ten zuiden van de Zuiderzeeweg en bebouwing ten noorden van de Zuiderzeeweg.

Het wegooppervlakte binnen het plangebied is vrijwel volledig verhard met asfalt of tegels. Aan weerszijden van de weg is water, openbaar groen en bebouwing aanwezig. Het groen betreft globaal gezien beperkt ruderaal vegetatie zoals braam, boerenwormkruid en grote brandnetel. Nabij waterpartijen zijn overwegen meer planten geassocieerd met natte habitats waargenomen, zoals koninginnekruid en gele plomp.

Figuur 1.2.1 t/m figuur 1.2.6 geven een impressie van het plangebied.

Figuur 1.1.1: Globale ligging plangebied. Alle alternatievenalternatieven vallen binnen de scope van het plangebied.

Figuur 1.1.2: Het brugdek van de Zuiderzeeweg met uitzicht op het IJmeer. Kijkrichting naar het westen.

Figuur 1.1.3: Onderzijde van de bestaande brug ter hoogte van de helofytenfilter. Kijkrichting naar het oosten.

Figuur 1.1.4: Woonboten bij bosschage ten noorden van de Zuiderzeeweg, ter hoogte van de Zuider IJdijk.

1.3 Activiteiten

De gemeente Amsterdam is voornemens aanpassingen aan de huidige verbinding te doen waardoor het fietsnetwerk verbeterd wordt en de capaciteit van de route AB vergroot wordt. Ook worden extra OV verbindingen gemaakt. Er worden vier alternatieven onderzocht waarvan de ontwerpschetsen te zien zijn in bijlage 1. De alternatieven zijn:

1. Bus (op de rijbaan), met nieuwe fietsbrug;
2. Nieuwe brug voor tram en bus, nieuwe fietsbrug en renovatie brug voor het autoverkeer;
3. Nieuwe hoge brug voor tram en bus, nieuwe hoge fietsbrug en nieuwe brug en aanbruggen voor het autoverkeer;
4. Bestaande autobrug wordt fietsbrug. Nieuwe tram/bus brug.

Door de ontwikkeling zullen mogelijk de woonboten gelegen aan de Zuider IJdijk verplaatst moeten worden. Bij verplaatsing zullen de woonboten net zo veel richting het noorden verplaatst worden, binnen het aanwezige groen, als dat er aan de brug gebouwd wordt.

1.4 Wettelijk- en beleidskader

Bij een dergelijke ruimtelijke ontwikkeling is het vanuit natuurwetgeving van belang om na te gaan of de werkzaamheden effect hebben op beschermde natuurwaarden.

Het volgende wettelijk kader is gehanteerd:

- Wet natuurbescherming (Wnb), onderdelen beschermde soorten, beschermde gebieden (waaronder Natura 2000-gebieden) en beschermde houtopstanden;
- Provinciaal beleid (provinciale Verordening): beschermde gebieden die vallen onder het Natuurnetwerk Nederland (NNN) en Provinciaal Beschermde Landschap in Noord-Holland;
- Gemeentelijk beleid (Omgevingsvisie): gebieden die vallen onder de hoofdgroenstructuur, ecologische structuur van gemeente Amsterdam.

Zie voor uitleg over het wettelijk kader bijlage 2.

Dit wettelijk kader is van toepassing bij ruimtelijke ontwikkelingen. Ter aanvulling is tijdens het oriënterend veldbezoek voor de quickscan ook gelet op aanwezigheid van invasieve uitheemse soorten (exoten). De provincies, het Rijk en de waterschappen zijn verantwoordelijk voor de aanpak van de invasieve exoten die op de Unielijst zijn geplaatst. Dit is een Europese lijst met een aantal schadelijke exotische planten en dieren. Voor deze soorten geldt de plicht om in de natuur aanwezige populaties op te sporen en te verwijderen of zodanig te beheren dat verspreiding en schade zoveel mogelijk wordt voorkomen.

1.5 Doel

Het doel van de quickscan is toetsing van de voorgenomen ingrepen aan het wettelijk kader ten aanzien van natuur zoals hierboven aangegeven. Voorliggende rapportage betreft een quickscan ecologie waarmee middels een bureaustudie en biotoopverkenning een goede eerste indruk over de natuurwaarden in het plangebied wordt verkregen. Er wordt duidelijkheid gegeven over eventuele vervolgstappen: is er aanvullend veldonderzoek nodig?

2 Methode

Hieronder wordt de gehanteerde methode voor het onderzoek naar beschermde gebieden en beschermde soorten besproken.

2.1 Beschermde gebieden

Er is gekeken naar mogelijke effecten van de alternatieven op beschermde natuurgebieden in de omgeving. Beschermde gebieden die zijn meegenomen in deze quickscan omvatten: Natura 2000-gebieden, het Natuurnetwerk Nederland (NNN) van provincie Noord-Holland, NNN grote wateren en Bijzonder Provinciaal Landschap in de provincie Noord-Holland, en de Hoofdgroenstructuur¹ in de gemeente van Amsterdam. Hierbij zijn brongegevens van de provincie Noord-Holland en gemeente Amsterdam gebruikt².

Voor de effectbepaling is gekeken naar ruimtebeslag op beschermde gebieden en, indien relevant, naar mogelijke indirecte effecten. Indirecte effecten zijn bijvoorbeeld verstoring door geluid, licht, trillingen en optische verstoring. Voor Natura 2000-gebied is ook aangegeven of er vervolgstappen nodig zijn vanwege stikstofdepositie. Voor alle natuurgebieden is onderzocht of ze ook externe werking kennen. Dat wil zeggen dat de bescherming van het gebied ook bij activiteiten rondom het natuurgebied geldt. Dit is aan de orde voor de Natura 2000-gebieden. De provincie Noord-Holland past met betrekking tot het NNN geen externe werking toe.

Op basis van de effectbepaling is aangegeven welke vervolgstappen nodig zijn. Hierbij kan gedacht worden aan nader onderzoek, het aanvragen van een vergunning in het kader van de Wet natuurbescherming of het doorlopen van de 'nee, tenzij-procedure' voor NNN-gebied.

2.2 Beschermde soorten

2.2.1 Bureaustudie

Er is een inventarisatie gedaan naar bestaande verspreidingsgegevens van beschermde soorten flora en fauna, zoals opgenomen in de Wet natuurbescherming. Voor de bureaustudie zijn de verspreidingsgegevens uit de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFB) geraadpleegd. Hierbij zijn gegevens van de afgelopen 5 jaar in (de omgeving van) het plangebied geraadpleegd. Als zoekgebied is een afstand van ongeveer 2 kilometer rond het plangebied gehanteerd.

Ten aanzien van vogels zijn in de bureaustudie alleen soorten met een jaarrond beschermd nest meegenomen. De overige vogelsoorten (categorie 5 en algemene broedvogels) zijn tijdens het veldbezoek en beoordeling wel meegenomen en worden beschreven indien het project een (mogelijk) effect heeft op deze soort. Voor algemene broedvogels geldt de algemene verbodsbepaling dat nesten niet mogen worden verstoord of vernietigd als het nest in gebruik is. Globaal wordt voor het broedseizoen de periode tussen 15 maart en 15 juli aangehouden, echter is de aanwezigheid van een actief broedgeval leidend.

2.2.2 Oriënterend veldbezoek

Het oriënterend veldbezoek van een quickscan ecologie kan het hele jaar door worden uitgevoerd omdat het in eerste instantie gaat om een verkenning van geschikte biotopen voor beschermde soorten in het plangebied

¹ Gebaseerd op 'Concept Beleidskader Hoofdgroenstructuur – Toetskaart'. De Hoofdgroenstructuur treedt in werking vanaf oktober 2022.

² Nationaalgeoregister.nl; brongegevens beschermde gebieden Zuid-Holland en gemeente Amsterdam.

(figuur 1.2.1. en de directe omgeving). Twee veldecologen van Movares hebben op 28 juli 2022 het plangebied bezocht. Tijdens het veldbezoek is middels visuele inspectie gekeken naar de mogelijke aanwezigheid van beschermde planten en (sporen van) beschermde dieren in (de omgeving van) het plangebied. Tijdens de inspectie is ook een biotoopbeoordeling uitgevoerd. Daarbij is gekeken naar de aanwezigheid van geschikte biotopen en essentiële landschappelijke functies voor beschermde soorten.

2.2.3 Effectbepaling beschermde soorten

Op basis van de gegevens uit de bureaustudie en het oriënterende veldbezoek heeft een beoordeling plaatsgevonden van de effecten van de alternatieven op de beschermde natuurwaarden in (de omgeving van) het plangebied.

2.2.4 Vervolgstappen

Op basis van de effectbepaling zijn de vervolgstappen vastgesteld. Hierbij is per soortgroep aangegeven of nader/aanvullend onderzoek nodig is. Indien een soort aanwezig is binnen het plangebied en er sprake is van negatieve effecten, is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd. Indien mogelijk wordt aangegeven welke maatregelen kunnen worden genomen om overtreding van verbodsbepalingen te voorkomen of te verzachten (mitigerende maatregelen).

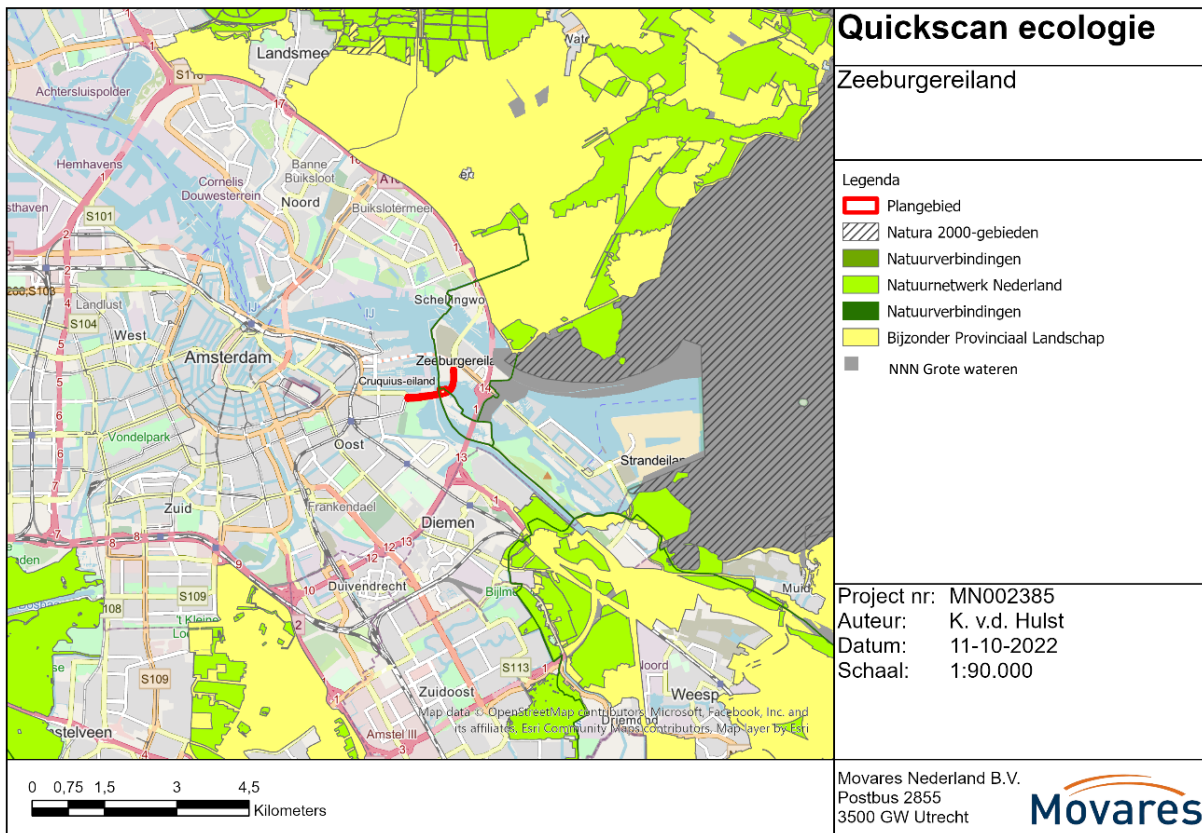
3 Resultaten

In onderstaande paragrafen worden de resultaten van de bureaustudie en het veldwerk besproken.

3.1 Beschermde gebieden

3.1.1 Natura 2000-gebieden

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied is het Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer op een afstand van 1 kilometer ten oosten van het plangebied gelegen. Op circa 7 kilometer ten noorden van het plangebied is het Natura 2000-gebied IJperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske gelegen. Op 12 kilometer ten zuidoosten van het plangebied is Natura 2000-gebied het Naardermeer gelegen. In figuur 3.1.1 is de ligging van beschermde gebieden in de omgeving van het plangebied weergegeven.

Figuur 3.1.1: Overzicht beschermde gebieden.

3.1.1.1 Ruimtebeslag

Geen van de alternatieven leidt tot ruimtebeslag op Natura 2000-gebieden. Op 1 kilometer ten oosten is het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied gelegen, het Markermeer & IJmeer. De overige Natura 2000-gebieden zijn op verdere afstand van het plangebied gelegen. Directe negatieve effecten als gevolg van oppervlakteverlies zijn daarmee uitgesloten.

3.1.1.2 Verstoring

Gezien het plangebied op 1 kilometer afstand gelegen is van het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer, kunnen indirecte negatieve effecten als gevolg van verstoring door trillingen, licht en optische verstoring op Natura 2000-gebieden op voorhand worden uitgesloten. Tussen de werkzaamheden en Natura 2000-gebieden is het Zeeburgereiland gelegen, wat door de aanwezigheid van bebouwing en groen een bufferende werking heeft.

3.1.1.3 Stikstofdepositie

Realisatiefase

Per 2 november 2022 is middels uitspraak van de Raad van State de partiele bouwvrijstelling, die sinds 2021 bestond, komen te vervallen. Met het vervallen van de bouwvrijstelling dienen de effecten van stikstof tijdens de realisatiefase van projecten weer inzichtelijk gemaakt te worden. Ook voor voorliggend project is dit het geval. Hiertoe dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden waarin alle stikstof emissiebronnen opgenomen worden en berekend wordt of deze emissiebronnen leiden tot stikstofdepositie in de omgeving gelegen stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Het effect van stikstofdepositie op omliggende Natura 2000-gebieden tijdens de realisatiefase dient middels een AERIUS-berekening bepaald te worden.

Gebruiksfase

Uit de berekening met het AERIUS-model versie 2021.2 blijkt dat alleen bij variant 4 de gebruiksfase van het project Verbinding Zeeburgereiland zal leiden tot een toename in stikstofdepositie bij één Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitattypen en/of -soorten die (bijna) overbelast zijn (van Ewijk, 2022). Dit is Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Op de Natura 2000-gebieden Naardermeer, Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske, Oostelijke Vechtplassen, Botshol, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en Polder Westzaan zal uitsluitend een afname in NOx depositie optreden.

3.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op 700 meter ten oosten van het plangebied bevinden zich terreinen die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN) van provincie Noord-Holland. Het betreft bestaande natuur in de vorm van het water van het IJmeer, onderdeel van het NNN grote wateren. De provincie Noord-Holland past geen externe werking toe voor NNN-gebieden. Het beleid is alleen van toepassing op activiteiten die binnen het NNN worden verricht. Negatieve effecten als gevolg van ruimtebeslag worden uitgesloten. Dit geldt voor alle alternatieven. Het IJmeer ligt vlakbij het plangebied maar bij werkzaamheden zal er geen ruimtebeslag optreden op het NNN grote wateren gebied. Er zijn verder geen vervolgstappen benodigd. Dit geldt voor alle alternatieven.

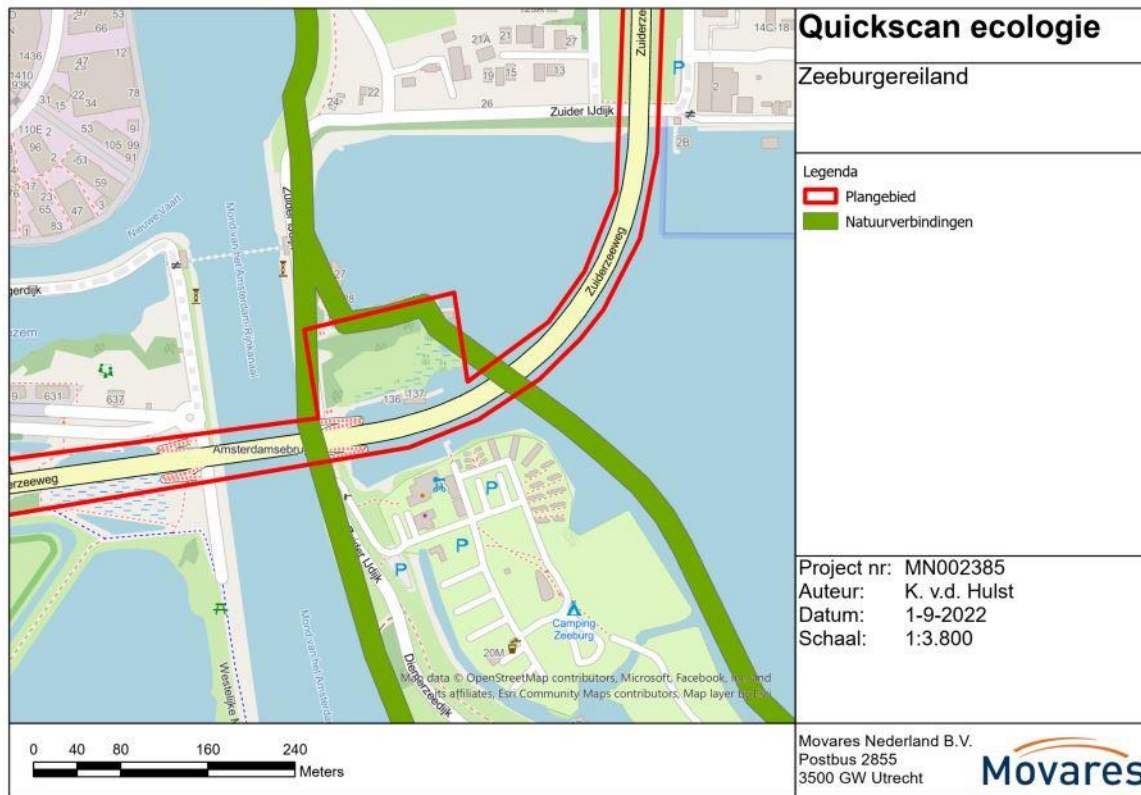
Ter hoogte van de Zeeburger IJdijk zijn twee NNN Natuurverbindingen van provincie Noord-Holland gelegen die onder het huidige viaduct van de Zeeburgerdijk heenlopen (Figuur 3.1.2). Bij alternatieven 1 en 2 vindt ruimtebeslag plaats op de oostelijke natuurverbinding. De aanleg van de fietsbrug heeft een beperkt ruimtebeslag, doordat in de gebruiksfase enkel de steunpilaren van de fietsbruggen door de natuurverbinding heen lopen. Echter wordt de mogelijkheid onderzocht om de woonboten te verplaatsen, wat mogelijk in een groter ruimtebeslag van de natuurverbindingen zal resulteren. Daarbij kan de aanleg van de fietsbrug en het verplaatsen van de woonboten een extern effect hebben op de wezenlijke kenmerken en waarden van de natuurverbindingen. Doordat de woonboten en fietsbrug verder in het groen geplaatst worden en dichterbij de natuurverbindingen komen te liggen kan licht- of geluidsverstoring optreden voor de daar aanwezige fauna.

Voor alternatieven 2, 3 en 4 geldt dat er door de steunpilaren die nodig zijn voor de verbreding van de bestaande brug beperkt ruimtebeslag zal plaatsvinden op beide natuurverbindingen. Bij alternatieven 1 en 2 wordt tevens een

fietsbrug geplaatst, zoals hierboven beschreven. De plaatsing van de steunpilaren kan voor een verstoring van de natuurverbinding zorgen. Om deze reden is een NNN-toetsing benodigd voor alle alternatieven.

Conclusie

De uitvoering van alle alternatieven leidt mogelijk tot een significante aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van de NNN Natuurverbinding van provincie Noord-Holland. Daarom is er een NNN-toetsing benodigd. De provincie Noord-Holland heeft de bescherming van NNN-gebieden en natuurverbindingen opgenomen in artikel 6.43 van de Omgevingsverordening NH2020. Ter compensatie van het aan te tasten areaal NNN moet minimaal hetzelfde areaal gecompenseerd worden, waarbij zowel directe als indirecte effecten meegewogen worden (Uitvoeringsregeling natuurcompensatie Noord-Holland, artikel 2). De compensatie mag op een andere locatie gerealiseerd worden. De omvang van de compensatie verschilt, afhankelijk van de locatie en de ingreep. Het bepalen van de omvang van de compensatie is maatwerk.

Figuur 3.1.2: Uitsnede van de NNN natuurverbindingen

3.1.3 Bijzonder Provinciaal Landschap

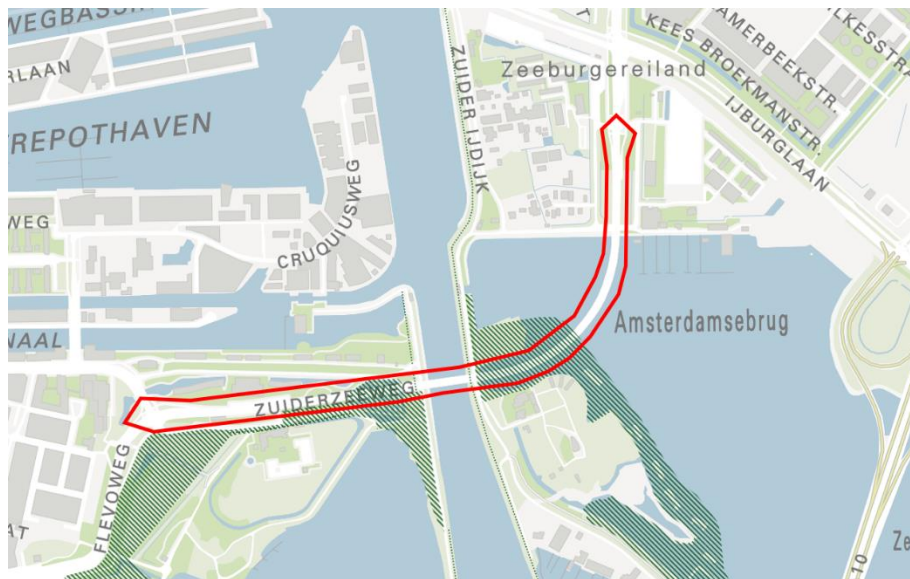
De ingreep leidt voor geen van de alternatieven tot ruimtebeslag op Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). De dichtstbijzijnde afstand tot BPL is 1,4 kilometer ten noordoosten ten opzichte van het meest noordelijke deel van het plangebied (Figuur 3.1.3). Dit betreft het buitengebied van Durgerdam en Ransdorp. Tussen het BPL en de werkzaamheden is het Zeeburgereiland gelegen, wat een bufferende werking heeft op eventuele verstoringen

effecten van de werkzaamheden. Er vindt derhalve geen effect plaats op deze gebieden als gevolg van de werkzaamheden, waardoor vervolgstappen niet aan de orde zijn.

3.1.4 Gemeentelijke structuren

Het plangebied doorkruist gebieden die onderdeel uitmaken van de Stadsnatuur van de gemeente Amsterdam (Figuur 3.1.3). De Zuider IJdijk, de bosschage met de woonboten, de Joodse begraafplaats, de helofytenfilter en het Waterkeringpad zijn onderdeel van de ecologische structuur. Door de werkzaamheden vindt ruimtebeslag op deze gebieden plaats. Bij alle alternatieven zal ruimtebeslag plaatsvinden door verbreding, aanleg van een fietsbrug en/of het plaatsen van een nieuwe brug. Indien de woonboten verplaatst worden verder van de Zuiderzeeweg af zal meer ruimtebeslag op de Stadsnatuur plaatsvinden.

Het beleidsuitgangspunt van de ecologische visie (2012) is: “de ecologische hoofdstructuur wordt gerespecteerd, knelpunten worden aangepakt en voor wijzigingen is, vergelijkbaar met de hoofdgroenstructuur, een besluit van de gemeenteraad nodig.” Vanuit de ecologische visie wordt geadviseerd om contact met de gemeenteraad van Amsterdam op te nemen over de mogelijkheid om de ecologische structuur aan te tasten.

Figuur 3.1.3: Overzicht Stadsnatuur (bron: Concept Beleidskader Hoofdgroenstructuur – Toetskaart). De gearceerde delen weergeven de stadsnatuur gebieden en verbindingen.

3.2 Beschermde soorten

In deze paragraaf wordt per soortgroep aangegeven welke beschermde soorten er op basis van de bureaustudie en het oriënterend veldbezoek in (de omgeving van) het plangebied worden verwacht. Vervolgens wordt per soortgroep ingegaan op mogelijke effecten die door de werkzaamheden op kunnen treden. Tot slot wordt per soortgroep aangegeven welke vervolgstappen er nodig zijn (zoals maatregelen, nader onderzoek of aanvraag ontheffing).

3.2.1 Vaatplanten

3.2.1.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde plantensoorten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. De Amsterdamse gedragscode flora & fauna (2022) is een aanvulling op de sectorale gedragscode soortbescherming voor gemeenten en de (inter)nationale bescherming van soorten middels de Wet natuurbescherming. In bijlage 3 zijn waardevolle plantensoorten in de openbare ruimte van Amsterdam opgenomen die de gemeente Amsterdam wilt behouden.

Tabel 3.1: Beschermde planten die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, augustus 2022.

Soort	Categorie Wnb
Blaasvaren	N
Wolfskers	N
Grote leeuwenklauw	N

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.1.2 Resultaten veldbezoek

Het plangebied is gelegen binnen een stedelijke omgeving. De vegetatie rondom de Zuiderzeeweg bestaat voornamelijk uit openbaar groen in de vorm van bosschages, perkjes en struiken. De bosschages aan de weerszijden van de Zuiderzeeweg gelegen op het Zeeburgereiland bestaan uit diverse boomsoorten: zomereik, Spaanse aak, ratelpopulier, zwarte populier, rode kornoelje, grauwe abeel en zwarte els. Ook staan meidoornstruiken en braam binnen de bosschage.

Aan weerszijden van het Amsterdam Rijnkanaal is drassiger habitat aanwezig. De bosschage met woonboten aan de Zuider IJdijk is aan de randen hoger opgaand begroeid met wilgen, esdoorns en rietkragen. Binnen het gebiedje groeien soorten als braam, harig wilgenroosje, akkerdistel en koolzaad. Onder de brug, ter hoogte van de Zeeburgerdijk 637, is een moerassige gebied aanwezig met grote rietkragen, koninginnekruid en gele plomp.

Verder richting het westen heeft het groen een sterker beheerd karakter, met perkjes waarin vlinderstruiken, braam en grote brandnetel groeit. In de bosschages ten noorden van het kruispunt met de Zeeburgerdijk staan diverse grote bomen met klimop.

De blaasvaren, wolfskers en grote leeuwenklauw zijn plantensoorten die ook in stedelijke gebied te vinden zijn. De brug en het aangrenzende groen zijn visueel geïnspecteerd tijdens het veldbezoek. Echter zijn tijdens het veldbezoek geen beschermde soorten planten aangetroffen. Het veldbezoek is in de zomerperiode uitgevoerd, een periode die voor deze planten optimaal is voor soortenherkenning.

Tijdens het veldbezoek is geen muurvegetatie of schrale, ruderaal bodem waargenomen, buiten schrale bodem in boomspiegels, openbaar groen en bermen. De schrale bermen zijn met name waargenomen in het openbaar groen rondom de kruising tussen de Zeeburgerdijk en de Zuiderzeeweg. Vanuit de gedragscode dient schrale bodem behouden te worden of bij aantasten elders gecompenseerd. De plantensoorten uit bijlage 3 zijn tijdens het veldbezoek niet waargenomen, waardoor maatregelen ten aanzien van Amsterdamse beleidsoorten niet benodigd zijn.

3.2.1.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Er zijn geen beschermde soorten vaatplanten aanwezig. Negatieve effecten op deze soortgroep worden bij alle vier alternatieven niet verwacht. Voor deze soortgroep zijn geen vervolgstappen benodigd.

3.2.2 Vogels

3.2.2.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde vogelsoorten met jaarrond beschermde nesten weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.2: Vogels met een jaarrond beschermd nest die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDF, augustus 2022.

Soort	Categorie Wnb
Boomvalk	V
Buizerd	V
Gierzwaluw	V
Grote gele kwikstaart	V
Havik	V
Huismus	V
Kerkuil	V
Ooievaar	V
Roek	V
Slechtvalk	V
Sperwer	V
Torenvalk	V
Wespendief	V

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.2.2 Resultaten veldbezoek

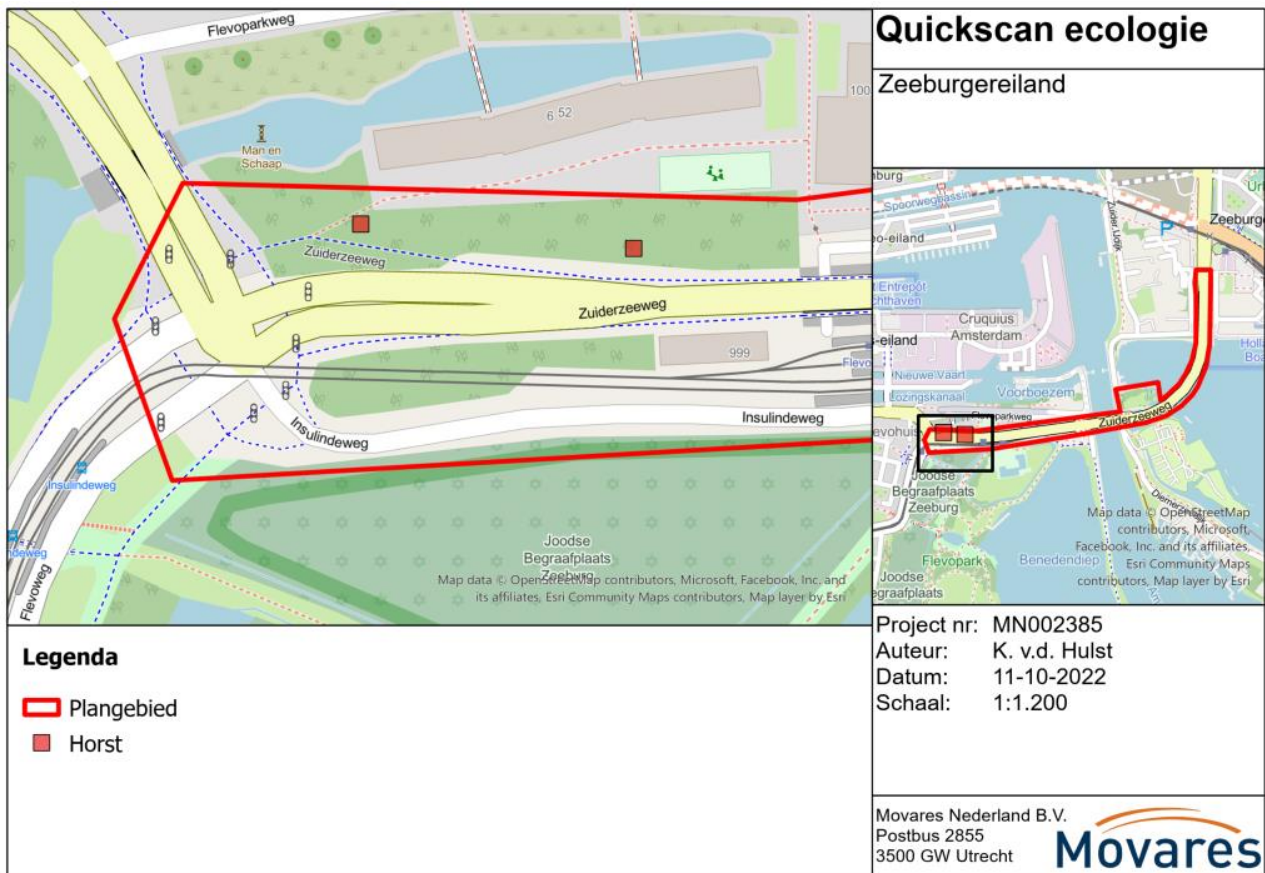
Algemene broedvogels

Er is binnen het plangebied geschikt broedbiotoop aangetroffen voor algemene broedvogels. Het gaat om bosschages, ruigte, struweel, brugdelen en oevervegetatie. Er zijn tijdens het veldbezoek diverse algemene vogelsoorten waargenomen, zoals de fuut, meerkoet, kokmeeuw, houtduif, wilde eend en wilde zwaan.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

Tijdens het veldbezoek zijn rond het plangebied geen vogels met een jaarrond beschermd nest waargenomen. Wel zijn twee horsten waargenomen. De horsten zijn in twee bomen aanwezig die in de bosschage vlakbij het kruispunt Zeeburgerdijk – Zuiderzeeweg staat (Figuur 3.2.1). De oostelijke horst is circa 40 centimeter breed en is gelegen in de vork van de boom (Figuur 3.2.2). De westelijke horst is circa 50 centimeter breed en is hoger in de boom gelegen (Figuur 3.2.3). Mogelijk zijn deze horsten in gebruik door roofvogelsoorten die ook broeden binnen stedelijk gebied: sperwer, ransuil of boomvalk.

Gebruik door de andere categorie 1-4 broedvogels wordt uitgesloten op basis van de stedelijke ligging van het nest en de kenmerken van het nest zelf. Soorten als de buizerd en de wespdiëf broeden bij voorkeur in bos. De roek broedt in een kolonie, waarvoor twee horsten te klein is. De ooievaar en slechtvalk broeden op hoge, spitsvormige objecten. De huismus, gierzwaluw, kerkuil en torenvalk broeden in bebouwing. Binnen het plangebied en in de directe omgeving daarvan is geen kunstwerk of bebouwing aanwezig die geschikte ruimtes heeft voor vogels met jaarrond beschermde nesten (categorie 1-4 broedvogels). De bestaande brug is te laag voor de soorten ooievaar of slechtvalk, en er zijn geen geschikte holtes waargenomen voor de soorten huismus en gierzwaluw. Het plangebied is buiten het broedgebied van de grote gele kwikstaart gelegen.

Figuur 3.2.1: Locatie van horsten die mogelijk door een vogel met jaarrond beschermd nest in gebruik zijn.

Figuur 3.2.2: Oostelijke horst.

Figuur 3.2.3: Westelijke horst.

3.2.2.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Algemene broedvogels

Er is binnen het plangebied broedbiotoop aanwezig voor algemene soorten broedvogels. Het vernietigen van bewoonde nesten is verboden conform Wnb artikel 3.1. Dit geldt ook voor het zodanig verstoren van bewoonde nesten dat vogels hun nest verlaten.

Om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden waarbij beplanting wordt verwijderd, aan de onderzijde van de brug wordt gewerkt of aan de oevers wordt gewerkt, buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige worden gecontroleerd of er in de te verwijderen vegetatie of bij de locatie onder de brug waar werkzaamheden worden uitgevoerd, broedende vogels aanwezig zijn. Ook dient verstoring van broedende vogels in de omgeving van het plangebied uitgesloten te worden voordat de werkzaamheden plaatsvinden. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden. Dit geldt voor alle alternatieven.

Vogels met jaarrond beschermde nesten

In een bosschage zijn twee horsten waargenomen. Mogelijk betreffen dit horsten die gebruikt worden door vogels die een categorie 1-4 bescherming genieten, zoals de boomvalk, ransuil en sperwer. Voor categorie 5 vogels zijn in de omgeving voldoende alternatieven aanwezig, zoals het Flevopark. Bij alternatief 4 wordt een fietsbrug aan de zuidzijde van de huidige brug gerealiseerd, waardoor geen effect op deze bomen plaatsvindt. Bij alternatief 1 en 2 wordt een aansluiting gemaakt op het bestaande fietspad, waardoor geen bomen gekapt hoeven te worden. Wel kunnen de werkzaamheden verstoring veroorzaken, indien tijdens het broedseizoen rond de bomen gewerkt wordt. In dat geval kan verstoring ervoor zorgen dat vogels het nest verlaten, wat een overtreding op Artikel 3.1 van de Wnb. Wanneer binnen het broedseizoen (langdurige) werkzaamheden plaatsvinden rondom de horsten, dient nader onderzoek naar het gebruik van de horst plaats te vinden. Op die manier kan worden vastgesteld of het een nestplaats van een vogel met jaarrond beschermd nest betreft. Indien buiten het broedseizoen wordt gewerkt, worden geen verbodsbepalingen uit de Wnb overtreden en is nader onderzoek niet benodigd. Bij alternatief 3 zullen de bomen met horsten mogelijk gekapt worden. Voorafgaand aan kap van de bomen met horsten dient in ieder geval een nader onderzoek uitgevoerd te worden.

3.2.3 Grondgebonden zoogdieren

3.2.3.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde grondgebonden zoogdieren weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied (binnen 2 kilometer afstand) bekend zijn. Op een afstand van 2,7 kilometer afstand van het plangebied, in het buitengebied bij Durgerdam, is de Noordse woelmuis waargenomen. Op een afstand van minimaal 4 kilometer ten oosten van het plangebied is tevens otter waargenomen (Strand Blijburg). Op minimaal 6 kilometer afstand ten oosten en ten noorden is de waterspitsmuis waargenomen, in het buitengebied van Broek in Waterland en het natuurgebied Diemervijfhoek.

Tabel 3.3: Beschermde grondgebonden zoogdieren die in de omgeving van het plangebied (binnen 2 kilometer) zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, augustus 2022.

Soort	Categorie Wnb
Boommarter	N
Bosmuis	AV
Eekhoorn	N
Egel	AV
Haas	AV
Hermelijn	N
Konijn	AV
Noordse woelmuis*	H
Otter*	H
Rosse woelmuis	AV
Vos	AV
Waterspitsmuis*	N
Wezel	N
Woelrat	AV

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen, * = waarnemingen zijn op meer dan 2 kilometer van het plangebied gedaan.

3.2.3.2 Resultaten veldbezoek

Binnen het plangebied staan bosschages en ander openbaar groen met bodembedekkende vegetatie waar kleine zoogdieren zoals de egel en het konijn zich doorheen kunnen bewegen. Ook kunnen, door de hoge mate van dekking, kleine marterachtigen (wezel, bunzing en hermelijn) en de boom- en steenmarter zich binnen de vegetatie van het plangebied voortbewegen. Tijdens het veldbezoek zijn diverse wissels waargenomen in de bosschages, die gebruikt kunnen worden door diverse grondgebonden zoogdieren (bunzing, wezel, hermelijn en steenmarter, maar ook bruine rat en konijn). De bosschages zijn door de aanwezige begroeiing niet volledig te inspecteren op de aanwezigheid van potentiële vaste rust- en verblijfplaatsen van zoogdieren. Naar verwachting zijn vaste rust- en verblijfplaatsen van de wezel, bunzing, hermelijn en steenmarter in het groen van de bosschages aanwezig, aangezien deze bosschages ook in verbinding staan met andere groenelementen in de omgeving. Aanwezigheid van eekhoorn en de boommarter worden het meest aannemelijk geacht bij het Flevopark. De eekhoorn en boommarter hebben de voorkeur voor oudere bomen om respectievelijk nesten in te maken en in te rusten. De bosschages waar de ingreep doorheen loopt zijn onvoldoende grootschalig om daarin te voorzien. Tijdens het veldbezoek zijn de oevers van de waterlichamen geïnspecteerd op gebruikssporen door zoogdieren. Er zijn geen grotere holen of burchten waargenomen in de oevers. Ook zijn geen gebruikssporen zoals aangevreten prooidieren of spraints (otter) waargenomen. De bosschage bij de Zuider IJdijk is sterk begroeid met riet, waardoor een volledige inspectie niet mogelijk was. Gelet op het aanwezige habitat, de waarnemingen van otter aan de buitenrand in Amsterdam en de groene verbinding van het NNN tussen de waarneming en de bosschage, kan aanwezigheid van vaste rust- en verblijfplaatsen van de otter niet worden uitgesloten. Het habitat bij de bosschage aan de Zuider IJdijk en bij het helofytenfilter (kruising Flevoparkweg en Waterkeringpad, ter hoogte van de skateramp) is in potentie ook geschikt voor waterspitsmuis en Noordse woelmuis door de aanwezigheid van uitbundige oeverbegroeiing en het natte karakter. Aanwezigheid van vaste

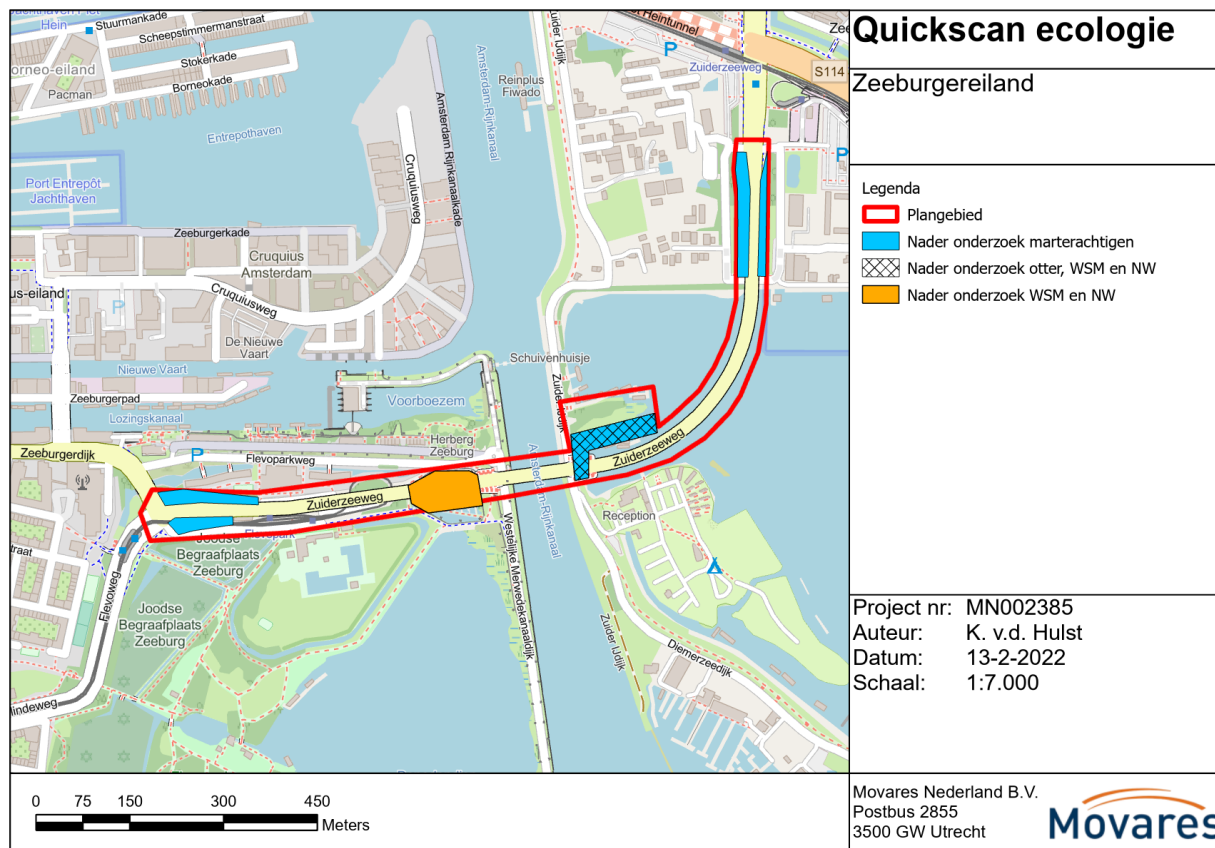
rust- en verblijfplaatsen van de waterspitsmuis en Noordse woelmuis kunnen bij deze locaties daarom niet worden uitgesloten.

3.2.3.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten grondgebonden zoogdieren, zoals egel, konijn, woelrat en vos. Deze dieren kunnen door de werkzaamheden bij alle vier alternatieven worden verstoord of gedood. Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Noord-Holland bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd of grondverzet wordt gepleegd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

Binnen alle bosschages kunnen vaste rust- of verblijfplaatsen van de steenmarter, wezel, bunzing en hermelijn voorkomen. Voor de otter, waterspitsmuis en Noordse woelmuis heeft alleen de bosschage aan de Zuider IJdijk een voldoende rustig en sterk begroeid karakter dat deze geschikt is als functioneel leefgebied. Daarbij is het helofytenfilter geschikt als leefgebied voor waterspitsmuis en Noordse woelmuis. Bij alle vier de alternatieven wordt de bosschage op Zeeburgereiland aangetast. Bij alternatief 3 wordt tevens de bosschage aan de noord- en zuidkant van de Zuiderzeeweg ter hoogte van het Flevopark en helofytenfilter aangetast. Bij alternatief 1 en 2 wordt een fietsbrug boven de bosschage aan de Zuider IJdijk geplaatst. Indien deze fietsbrug geplaatst wordt zullen de woonboten mogelijk binnen de bosschage geplaatst worden, wat ook geschikt is als functioneel leefgebied voor steenmarter, wezel, bunzing, hermelijn, otter, waterspitsmuis en Noordse woelmuis. Het aantasten van de bosschages en helofytenfilter kan daardoor het functioneren van beschermde vaste rust- en/of voortplantingsplaatsen van de genoemde soorten beperken, wat een overtreding van artikel 3.5 en 3.10 van de Wet natuurbescherming is. Nader onderzoek is benodigd bij alle alternatieven voor steenmarter, wezel, bunzing, hermelijn, otter, waterspitsmuis en Noordse woelmuis (Figuur 3.2.4).

Voor het onderzoek naar steenmarter, wezel, bunzing, hermelijn en otter dienen minimaal vier weken wildcamera's en struikrovers op kansrijke locaties binnen het plangebied geplaatst te worden. Dit onderzoek kan jaarrond uitgevoerd worden. Voor de wildcamera's dienen geen lokstoffen gebruikt te worden. Voor de struikrovers worden sardines en stroop geadviseerd. Voor otter dient aanvullend een habitat- en gebruikssporen inventarisatie uitgevoerd te worden. Het onderzoek naar waterspitsmuis en Noordse woelmuis wordt uitgevoerd conform het NDFF-protocol '17.001 – inventarisatie muizen met inloopvallen en de IBN methode. Gedurende 3 nachten worden Longworth-life-traps geplaatst om de gebieden te controleren op de aanwezigheid van de waterspitsmuis en Noordse woelmuis. De vallen worden één week voor de vangnachten geplaatst ter gewenning.

Figuur 3.2.4: Plangebied met aangeduid waar nader onderzoek naar beschermde zoogdieren noodzakelijk is. Marterachtigen betreffen steenmarter, bunzing, wezel en hermelijn. WSM = waterspitsmuis, NW = Noordse woelmuis.

3.2.4 Vleermuizen

3.2.4.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de soorten vleermuizen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.4: Beschermde vleermuizen die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDF, augustus 2022.

Soort	Categorie Wnb
Gewone dwergvleermuis	H
Laatvlieger	H
Meervleermuis	H
Rosse vleermuis	H
Ruige dwergvleermuis	H

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.4.2 Resultaten veldbezoek

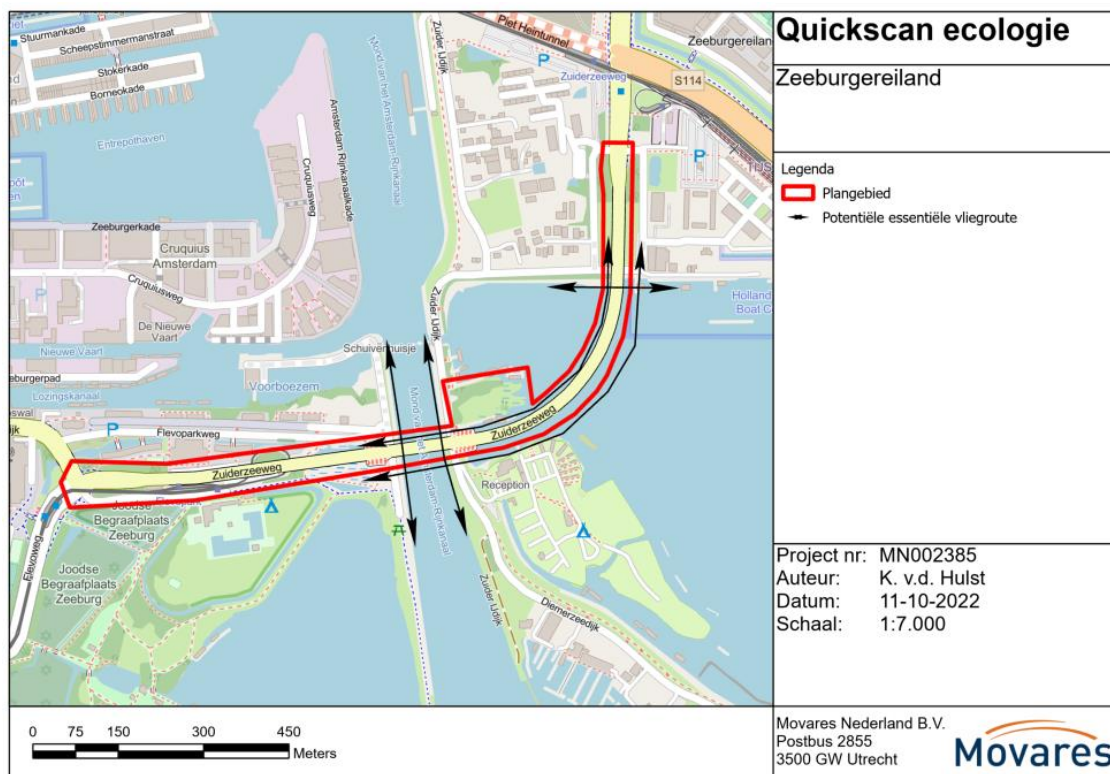
Het oriënterende veldbezoek heeft overdag plaatsgevonden waardoor geen actieve vleermuizen konden worden waargenomen. Wel is zo goed als mogelijk biotoopinformatie verzameld om de aan- of afwezigheid van mogelijke foerageergebieden, vliegroutes en verblijfplaatsen te bepalen.

Vleermuizen foerageergebied

Het plangebied kent delen welke geschikt zijn als foerageergebied voor vleermuizen. Het betreft vooral bomenrijen, waterlichamen en bosschages. Omdat de werkzaamheden slechts beperkt ruimtebeslag hebben op groen en in de directe omgeving kwalitatief gelijkwaardige alternatieven aanwezig zijn (Flevopark, Amsterdam Rijnkanaal, IJ), wordt het geen essentieel foerageergebied geacht.

Vleermuizen vliegroutes

De Zuiderzeeweg vormt in potentie een vliegroute die de bebouwde kom van Amsterdam met de omgeving verbindt. De oevers van het Amsterdam Rijnkanaal en het IJ kunnen tevens als vliegroute functioneren. Lokaal aanwezige bomenrijen en randen van bosschages langs de Zuiderzeeweg zijn ook geschikt als vliegroutes. Gezien de bomenrijen en randen van bosschages aan weerszijden van de Zuiderzeeweg aanwezig zijn, of andere geleidende elementen aanwezig zijn aan de overzijde, betreffen dit geen essentiële vliegroutes. De Zuiderzeeweg en de oevers van het Amsterdam Rijnkanaal en het IJ vormen mogelijk wel essentiële vliegroutes, omdat rond het open water geen andere alternatieven beschikbaar zijn (figuur 3.2.5).

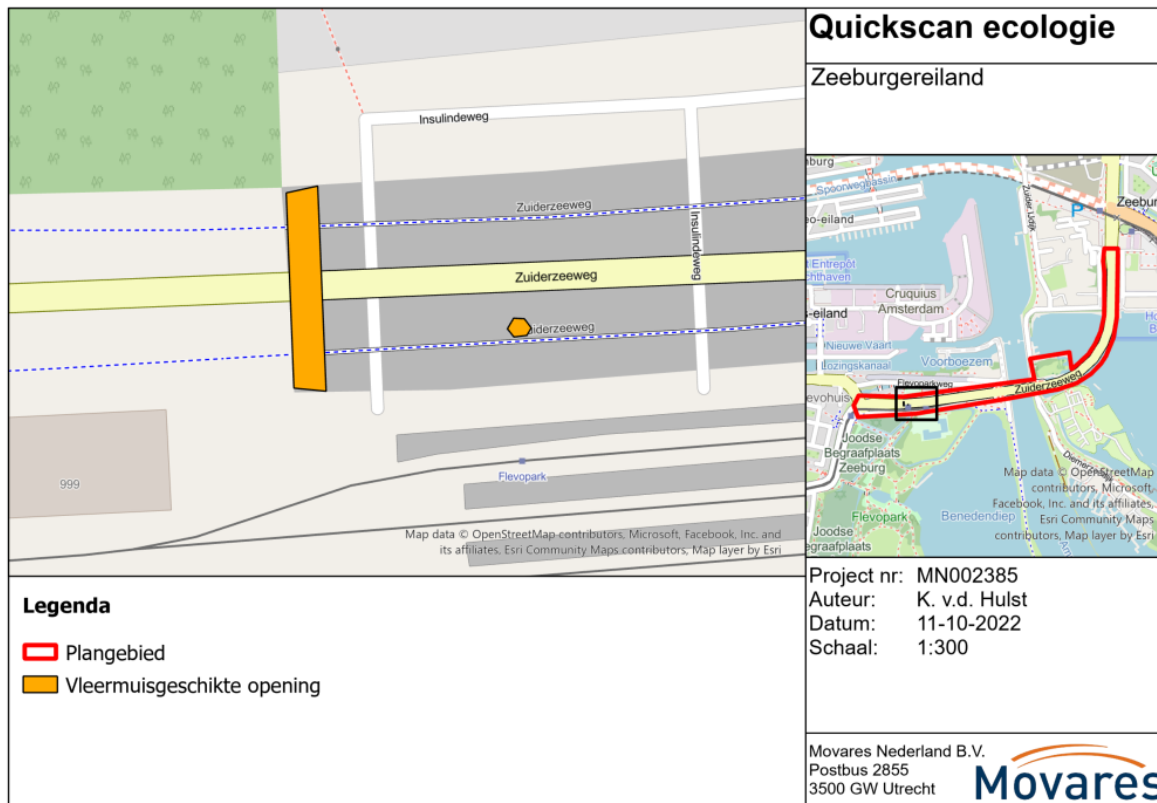

Figuur 3.2.5: Potentieel aanwezige essentiële vliegroutes binnen het plangebied.

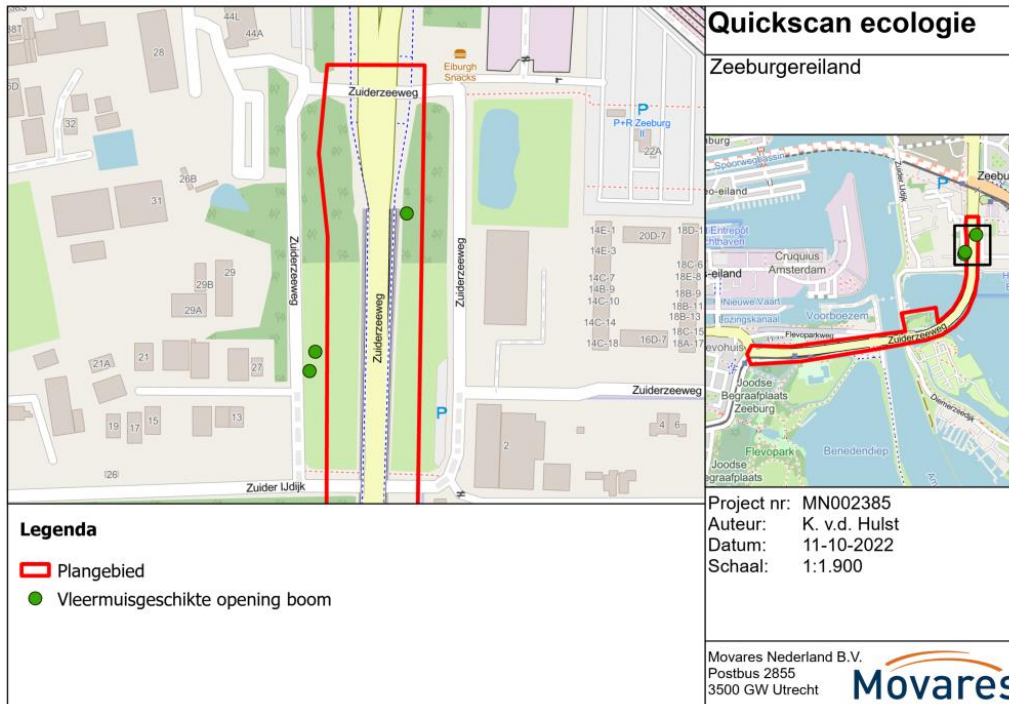
Vleermuizen verblijfplaatsen

Tijdens het veldbezoek is de brug en directe omgeving visueel geïnspecteerd op geschikte openingen, holtes en spleten. Aan de onderzijde van de brug, op circa 2 meter hoogte, zijn openingen aangetroffen die mogelijk gebruikt kunnen worden als verblijfplaats door vleermuizen (figuur 3.2.6). Daarnaast zijn er verschillende gebouwen langs het plangebied waargenomen met geschikte invliegopeningen welke een minimale afstand van 20 meter van het plangebied hebben.

De bomen rondom de Zuiderzeeweg zijn geïnspecteerd op holtes, spleten en loshangend schors. Er zijn diverse bomen met holtes waargenomen nabij het plangebied (figuur 3.2.7). Aan het noordelijke deel van het plangebied (aan de westkant van de zuiderzeeweg) stond een bomenrij waarvan twee bomen over een holte beschikten die geschikt zouden kunnen zijn voor boom bewonende vleermuizen (figuur 3.2.8). Aan de overkant van deze twee bomen iets meer noordelijk is ook een boom waargenomen met een geschikte holte (figuur 3.2.9). Aan de kant van de bomenrij ten westen is geen ruimtebeslag gepland maar zou wel verstoring door licht en/of trilling kunnen plaatsvinden, dit geldt voor alle alternatieven. Aan de oostkant zal voor alle alternatieven ruimtebeslag optreden waarbij de zojuist benoemde geschikte boomholte hoogstwaarschijnlijk gekapt zal worden.

Figuur 3.2.6: Geschikte invliegopeningen voor gebouwbewonende vleermuizen

Figuur 3.2.7: Geschikte boomholtes voor boombewonende vleermuizen.

Figuur 3.2.8: Geschikte boomholtes voor boombewonende vleermuizen aan de westzijde van de zuiderzeeweg.

Figuur 3.2.9: Geschikte boomholtes voor boombewonende vleermuizen aan de oostzijde van de zuiderzeeweg.

3.2.4.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Vleermuizen foerageergebied

Door de werkzaamheden kan er beperkt ruimtebeslag zijn op foerageergebied van vleermuizen. Met name alternatief 3 heeft een langere aanloop naar de brug waardoor groen verloren gaat. Er blijft echter voldoende foerageergebied in de directe omgeving van de plangebieden bewaard. Denk hierbij aan bomenrijen, open gebied en kleine bosschages en tuinen in de omgeving van het plangebied. Het gaat daarom niet om essentieel foerageergebied. Er zijn geen vervolgstappen benodigd.

Vleermuizen vliegroutes

De brug van de Zuiderzeeweg en de oevers van het Amsterdam Rijnkanaal en het IJ vormen naar verwachting essentiële vliegroutes voor vleermuizen. Bij alternatief 1 t/m 3 wordt de brug niet aangetast maar verbreed. Indien maatregelen worden getroffen om lichtverstoring en blokkades tijdens de werkzaamheden te voorkomen blijven vliegroutes functioneel. Deze effecten kunnen worden voorkomen door te werken tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien dit niet mogelijk is dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting waarbij de groenstructuren in de omgeving onverlicht blijven. Tevens mogen geen objecten 's nachts in het water gelegd worden die mogelijk een vliegroute blokkeren.

Bij alternatief 4 wordt de brug volledig vervangen, waardoor een vliegroute langs de brug verdwijnt. Bij aantasten van een essentiële vliegroute wordt ook de functionaliteit van verblijfplaatsen van vleermuizen aangetast, wat een overtreding van artikel 3.5 lid 4 inhoudt. Nader onderzoek is benodigd om te bepalen of de Zuiderzeedijk brug een essentiële vliegroute vormt. Dit onderzoek houdt in dat er 2 bezoeken plaatsvinden in de periode 15 april tot 15 september (2 keer 's avonds) om de vliegroutes te onderzoeken (Vleermuisprotocol, 2022). Dit onderzoek kan gecombineerd uitgevoerd worden met het onderzoek naar vleermuisverblijfplaatsen (zie volgende paragraaf).

De overige potentiële vliegroutes betreffen naar verwachting geen essentiële vliegroutes, omdat aan alle zijdes van de Zuiderzeeweg lijnvormige structuren aanwezig zijn die de functie kunnen overnemen. Bij kap van bomenrijen of het aantasten van een bosschage zal dit geen effect hebben op het functioneren van vliegroutes, waardoor vervolgstappen niet aan de orde zijn.

Vleermuizen verblijfplaatsen

In het plangebied zijn zowel geschikte boomholtes, gebouwen als de brug met invliegopeningen waargenomen. Doordat de gebouwen allemaal een afstand van minimaal 20 meter van het plangebied hebben zullen directe effecten uitgesloten kunnen worden. Wel dient er rekening gehouden te worden met gerichte verlichting tijdens de werkzaamheden en in de nieuwe situatie, zodat deze gebouwen onverlicht blijven. Omdat er aan de brug hoe dan ook versturende werkzaamheden of verwijdering van de brug zal plaatsvinden dient er nader onderzoek uitgevoerd te worden naar het gebruik van de potentiële verblijfplaatsen onder de brug. Dit onderzoek houdt in dat er 3 bezoeken plaatsvinden in de periode 15 mei tot 15 juli (waarvan 2 keer 's avonds en 1 keer 's ochtends) om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend vinden 2 bezoeken in de periode 15 augustus tot 1 oktober plaats ten behoeve van het onderzoek naar paar- en winterverblijven (Vleermuisprotocol, 2022). Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen tijdens het nader onderzoek is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd om de werkzaamheden uit te voeren.

Voor de drie waargenomen boomholtes geldt dat voor de twee westelijke holtes rekening gehouden dient te worden met gerichte verlichting die de mogelijke verblijfplaatsen of de directe omgeving niet belichten. De andere boom aan de oostzijde van de zuiderzeeweg zal hoogstwaarschijnlijk gekapt worden en hiervoor zal dus nader onderzoek moeten plaatsvinden om uit te sluiten dat dit een verblijfplaats voor boombewonende vleermuizen is. Dit onderzoek houdt in dat er 3 bezoeken plaatsvinden in de periode 15 mei tot 15 juli (waarvan 2 keer 's avonds en 1 keer 's ochtends) om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend vinden 2 bezoeken in de periode 15 augustus tot 1 oktober voor ruige dwergvleermuis en 1 augustus tot 15 september voor rosse vleermuis plaats in verband met paar- en winterverblijven. Dit zijn tevens twee nachtbezoeken (Vleermuisprotocol, 2022). Indien verblijfplaatsen van vleermuizen worden aangetroffen tijdens het nader onderzoek is een ontheffing in het kader van de Wet natuurbescherming benodigd om de werkzaamheden uit te voeren.

3.2.5 Reptielen

3.2.5.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de soorten reptielen weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn.

Tabel 3.5: Beschermde reptielen die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFP, augustus 2022.

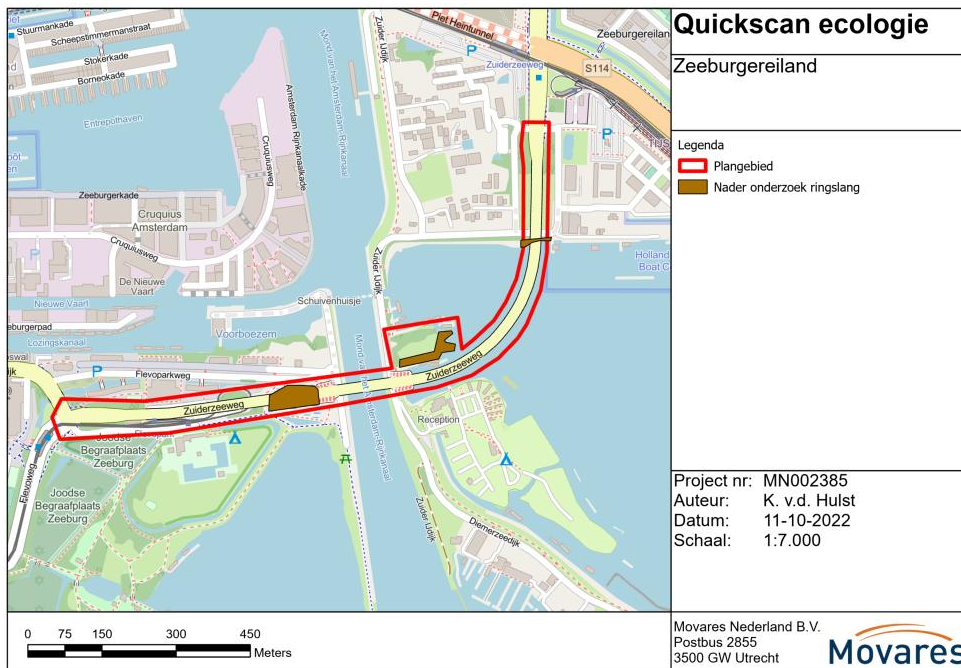
Soort	Categorie Wnb
Ringslang	N

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.5.2 Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen reptielen waargenomen. De drassigere gebieden binnen het plangebied (ten oosten van het Amsterdam Rijnkanaal en de bosschage bij de Zuider IJdijk) en de oevers rond de waterlichamen zijn geschikt als leefgebied voor de ringslang (Figuur 3.2.8). Daarnaast is het stuk NNN-gebied (waar ruimtebeslag zal optreden voor alternatief 1 en 2) ook potentieel geschikt als leefgebied voor ringslang. In al de bovenstaande geschikte locaties zijn stukken riet platgeslagen of open plekken aanwezig waar de ringslang zich kan opwarmen. Aan de noordoever van het IJ zijn basaltblokken aanwezig die potentieel geschikt zijn als overwinterlocatie voor de ringslang. Uit verspreidingsgegevens van de NDFP is bekend dat de ringslang in het Diemerark aanwezig is. Aan de westkant van het Diemerpark ligt een ringslanghoop aangelegd door RAVON en de gemeente Amsterdam. Via de Diemerzeedijk staat het Diemerpark in verbinding met het plangebied. Mogelijk verspreidt de ringslang zich via de Diemerzeedijk richting het plangebied, waardoor aanwezigheid niet kan worden uitgesloten.

Andere beschermde reptielen zijn niet te verwachten binnen het plangebied, omdat de locatie of buiten het verspreidingsgebied is gelegen of geen geschikt habitat aanwezig is (structuurrijke, kleinschalige landschappen).

Figuur 3.2.8: Locaties waar nader onderzoek naar de ringslang benodigd is.

3.2.5.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Bij alle alternatieven is mogelijk een effect op de ringslang aanwezig bij de aanlegwerkzaamheden rond de drassige delen en de oevers, als daar materiaal wordt opgeslagen of de brug wordt verbreed of aangepast. Ook voor het stukje NNN gebied dat eventueel verkleind zal worden voor alternatief 1 en 2 zou potentieel leefgebied van ringslang aangetast kunnen worden. De ringslang is een nationaal beschermde soort onder artikel 3.10. Het aantasten van vaste rust- of voortplantingsplaatsen of het verstoren van de ringslang is verboden (artikel 3.10 lid 2 en lid 4). Nader onderzoek is voor alle alternatieven benodigd om vast te stellen of de ringslang aanwezig is binnen het plangebied.

3.2.6 Amfibieën

3.2.6.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten amfibieën weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving (binnen een straal van 2 kilometer) van het plangebied bekend zijn. Op meer dan 3 kilometer afstand ten oosten van het plangebied (Diemer Park) zijn waarnemingen van de rugstreppad gedaan.

Tabel 3.6: Beschermde amfibieën die in een straal van 2 kilometer van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar.
Bron: NDFF, augustus 2022.

Soort	Categorie Wnb
Bastaardkikker	AV
Bruine kikker	AV
Gewone pad	AV
Kleine watersalamander	AV
Meerkikker	AV
Rugstreppad*	N

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrichtlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen. * = waarnemingen zijn op meer dan 3 kilometer van het plangebied gedaan.

3.2.6.2 Resultaten veldbezoek

Binnen het plangebied zijn watergangen aanwezig die geschikt zijn als leefgebied voor algemene amfibieën. Dit betreffen de kleinere watergangen met rietkragen, die rondom de Zeeburgerdijk zijn gelegen. Het is niet uit te sluiten dat er algemeen vrijgestelde soorten amfibieën, zoals gewone pad, in het plangebied aanwezig zijn. Beschermde amfibieën, zoals de heikikker en alpenwatersalamander, zijn niet binnen het plangebied te verwachten. De heikikker is een cultuurvliesende soort die afwezig blijft wanneer er veel bebouwing en infrastructuur aanwezig is, vandaar dat deze soort uitgesloten kan worden. Daarnaast komt de verspreiding van beide soorten niet overeen met het plangebied.

De rugstreppad is op een afstand van 3 kilometer ten zuiden van het plangebied waargenomen, binnen het Diemerpark. Uit waarnemingen van de NDFF is bekend dat een populatie rugstreppad voorkomt binnen het Diemerpark. Rugstreppadden staan bekend als slechte zwemmers, maar kunnen zich over land 's nachts verplaatsen naar nieuw ontstane bouwplaatsen en andere zanderige terreinen. De rugstreppad kan aangetrokken worden naar het plangebied tijdens de bouwfase.

3.2.6.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Het plangebied is geschikt voor algemene soorten amfibieën, zoals de gewone pad. Deze dieren kunnen door werkzaamheden bij alle vier alternatieven worden verstoord. Er is geen ontheffing van de Wet natuurbescherming nodig omdat de soorten algemeen zijn vrijgesteld door de provincie Noord-Holland bij ruimtelijke ontwikkelingen. Wel moet worden voldaan aan de algemene zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). Dit kan bijvoorbeeld door de werkzaamheden waarbij water wordt gedempt, grond wordt vergraven of vegetatie wordt verwijderd van één kant uit te voeren zodat aanwezige dieren de kans krijgen zich te verplaatsen.

De rugstreeppad komt voor in de omgeving van het plangebied. Bij alle vier alternatieven kunnen zandhopen ontstaan die een aantrekkende werking hebben op de rugstreeppad. Om vestiging van de rugstreeppad te voorkomen wordt geadviseerd om rondom de bouwlocatie een paddenscherm te plaatsen en deze regelmatig te controleren op functionaliteit.

3.2.7 Vissen

3.2.7.1 Resultaten bureaustudie

Er zijn geen waarnemingen van beschermde vissen bekend uit de omgeving van het plangebied. De Amsterdamse gedragscode flora & fauna (2022) is een aanvulling op de sectorale gedragscode soortbescherming voor gemeenten en de (inter)nationale bescherming van soorten middels de Wet natuurbescherming. Voor bescherming van fauna zijn de rivierdonderpad en kroeskarper aangeduid als Amsterdamse beleidssoorten.

3.2.7.2 Resultaten veldbezoek

Het plangebied ligt niet binnen het verspreidingsgebied van de grote modderkruiper. De sloten, Amsterdam Rijnkanaal en het IJmeer bevatten zoet water en kunnen algemene vissoorten bevatten. Gelet op het habitat kunnen ook de rivierdonderpad en de kroeskarper aanwezig zijn in wateren binnen het plangebied. Aan weerszijden van het IJmeer zijn basaltblokken gelegen waartussen de rivierdonderpad zich kan verschuilen.

3.2.7.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Bij alle alternatieven worden werkzaamheden aan de brug uitgevoerd die mogelijk vereisen om pontons in het water te leggen of om sloten te dempen. Hiervoor dient aandacht besteed te worden aan de zorgplicht. Redelijkerwijs dient voorkomen te worden dat vissen sterven door de werkzaamheden. Dit kan door één werkrichting toe te passen in smalle watersystemen. Geadviseerd wordt om te werken volgens een ecologisch werkprotocol. Ook dienen extra maatregelen toegepast te worden voor de rivierdonderpad en de kroeskarper. Deze vissen zijn opgenomen als Amsterdamse beleidssoort in de Amsterdamse gedragscode flora & fauna. De volgende maatregelen worden in de Amsterdamse gedragscode voorgeschreven:

Rivierdonderpad:

- De omgang met de soort wordt gespecificeerd in het ecologisch werkprotocol;
- De algemene uitgangspunten onder 'werken aan water en oevers' worden gevolgd;
- Aanvullend geldt dat de exemplaren van de soort kort voorafgaand aan de werkzaamheden worden weggevangen middels elektrisch vissen (gelijkstroom met laag voltage). Langs kademuuren dient te worden voorkomen dat vissen komen bovendrijven onder de kademuurconstructie, hier blijven hangen en daarmee niet kunnen worden

gered. Elektrisch vissen mag uitsluitend worden uitgevoerd door daartoe bevoegde personen met de juiste certificering. Voorafgaand aan het wegvangen worden zoveel mogelijk schuilmogelijkheden verwijderd;

- In de nieuwe situatie worden geschikte omstandigheden voor de soort teruggebracht;
- Indien rivierdonderpad aanwezig is in het projectgebied, dient vroegtijdig contact te worden opgenomen met een gemeentelijk ecooloog. Het projectteam dient daarbij een plan in met een voorstel voor te treffen maatregelen, zowel voor zorgvuldige omgang met individuen als maatregelen om geschikte omstandigheden terug te brengen.

Kroeskarper:

- De algemene uitgangspunten onder ‘werken aan wateren en oevers’ van de Amsterdamse gedragscode flora & fauna 2022 worden gevolgd;
- In de nieuwe situatie worden geschikte omstandigheden voor de soort teruggebracht.

3.2.8 Ongewervelden

3.2.8.1 Resultaten bureaustudie

In de onderstaande tabel zijn de beschermde soorten ongewervelden weergegeven waarvan waarnemingen in de omgeving van het plangebied bekend zijn. De Amsterdamse gedragscode flora & fauna (2022) is een aanvulling op de sectorale gedragscode soortbescherming voor gemeenten en de (inter)nationale bescherming van soorten middels de Wet natuurbescherming. Voor bescherming van fauna is het bruin blauwtje aangeduid als een Amsterdamse beleidsoort.

Tabel 3.7: Beschermde ongewervelden die in de omgeving van het plangebied zijn waargenomen in de afgelopen 5 jaar. Bron: NDFF, augustus 2022.

Soort	Categorie Wnb
iepenpage	N

Legenda categorie Wet natuurbescherming (Wnb): V = vogels (artikel 3.1 Wnb), H = soorten Habitatrictlijn en/of Verdrag van Bonn of Bern (artikel 3.5 Wnb), N = nationaal beschermde soorten volgens Wnb (artikel 3.10 Wnb), AV = beschermde soorten waarvoor binnen de provincie Noord-Holland een algemene vrijstelling geldt voor ruimtelijke ingrepen.

3.2.8.2 Resultaten veldbezoek

Tijdens het veldbezoek zijn geen waardplanten van de iepenpage waargenomen. Het plangebied is gelegen binnen het verspreidingsgebied van de grote vos en de grote weerschijnvlinder. Voor de grote vos ontbreken solitaire bomen, wat de waardplanten zijn voor deze soort. De grote weerschijnvlinder komt voor in vochtige loofbossen en wilgenbroekbossen. Loofbos en wilgenbroekbos is ook niet aanwezig binnen het plangebied, waardoor deze soort ook uitgesloten kan worden. Het plangebied is buiten het verspreidingsgebied van de platte schijfhoren gelegen, waardoor een effect op deze soort op voorhand kan worden uitgesloten.

Het bruin blauwtje is waargenomen bij de Joods begraafplaats. In de Amsterdamse gedragscode flora & fauna wordt het voorkeurs habitat van het bruin blauwtje omschreven als ‘schrone grasbermen, met een voorkeur voor begroeide terreinen afgewisseld met open grond. De waardplanten bestaan uit diverse soorten ooievaarsbek en deze waardplant en directe omgeving speelt ook een belangrijke rol in de verpoping van rups naar vlinder.’

Dergelijk habitat is aanwezig aan weerszijden van de Zeeburger IJdijk, in de vorm van bosschages van openbaar groen, lage bermen en grasveldjes.

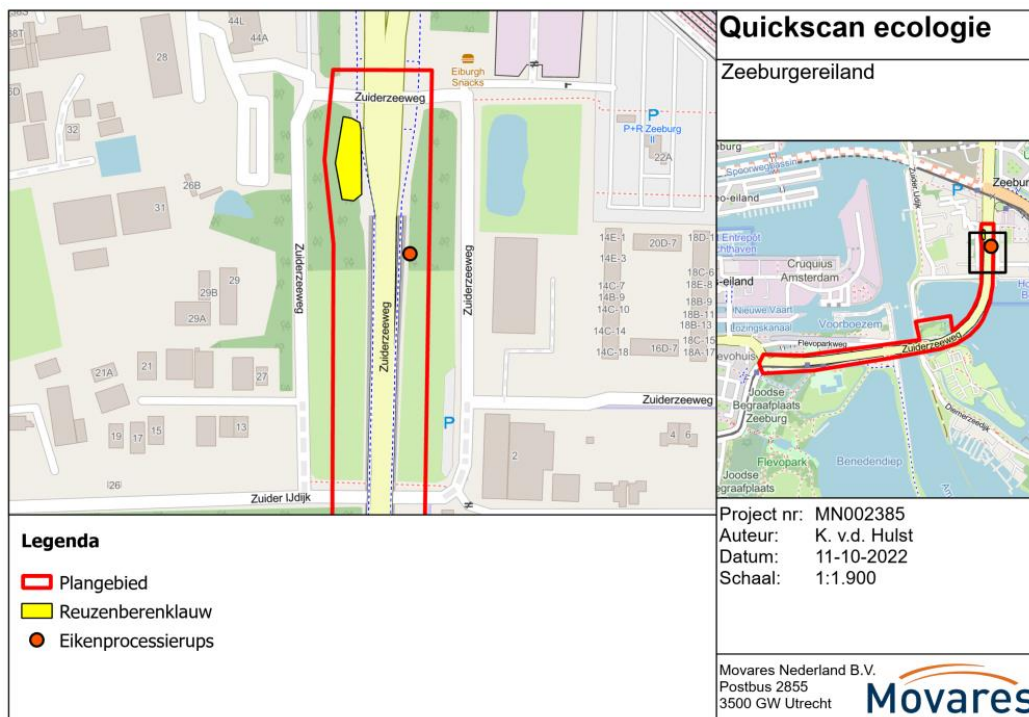
3.2.8.3 Effectbespreking en vervolgstappen

Geschikt habitat voor het bruin blauwtje is aanwezig binnen het plangebied. Tijdens de werkzaamheden dienen maatregelen conform de Amsterdamse gedragscode flora & fauna uitgevoerd te worden. Bij werkzaamheden aan houtige/kruidige begroeiingen en onbegroeid terrein dient geschikt biotoop voor het bruin blauwtje teruggebracht te worden en op een passende wijze beheerd te worden.

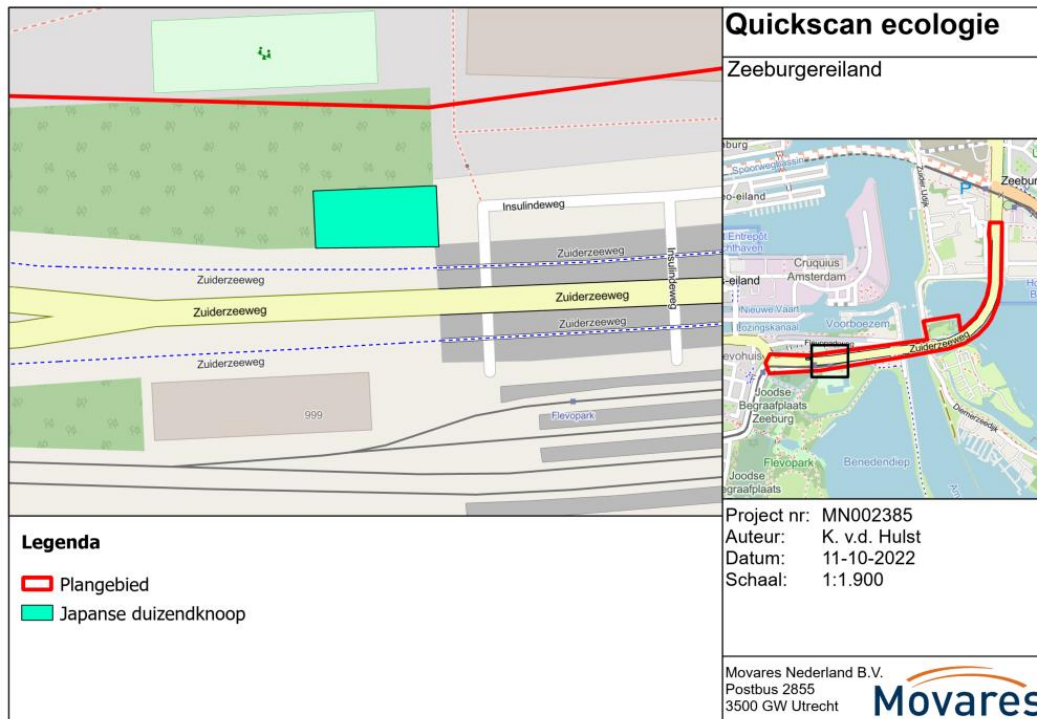
3.2.9 Invasieve exoten

Uit de bureaustudie (NDFP) zijn de volgende invasieve uitheemse soorten bekend binnen het plangebied: Geelbuikschildpad, geelwangschildpad, hemelboom, lettersierschildpad, reuzenbalsemien, reuzenberenklauw, roodwangschildpad, smalle waterpest en muskusrat.

Tijdens het oriënterend veldbezoek in 2022 is reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop waargenomen in de berm bij de P+R Zeeburg 2 (figuur 3.2.9 & 3.2.10). Verder is er ook eikenprocessierups waargenomen in een eik langs het plangebied (figuur 3.2.9).

Figuur 3.2.9: Groeiplaats reuzenberenklauw en locatie van waargenomen eikenprocessierups.

Figuur 3.2.10: Groeiplaats Japanse duizendknoop

3.3 Samenvatting bosschage woonboten

De NNN natuurverbinding nabij de woonboten gelegen aan de Zuider Ijdijk is potentieel geschikt voor reptielen, algemene broedvogels en grondgebonden zoogdieren. Voor de reptielen geldt dat het gebied geschikt zou kunnen zijn voor ringslang omdat de rietkragen met open plekken om te zonnen langs het water als potentieel leefgebied zou kunnen functioneren. Deze soort komt al voor in de omgeving wat verbonden is met het plangebied waardoor het voorkomen niet uitgesloten kan worden. Het gebied betreft ook een aantal bomen die geschikt zouden kunnen zijn als broedbiotoop voor algemene broedvogels. Grondgebonden zoogdieren zoals de beschermde hermelijn en wezel zouden het gebied kunnen gebruiken als verbinding of foerageergebied doordat het gebied aansluit op andere grotere gebieden zoals Diemerpark. Hierbij is de verbinding die onder het viaduct doorloopt mogelijk erg belangrijk. Dit betekent dat het zeker invloed kan hebben een deel van dit gebied aan te tasten. Vandaar dat nader onderzoek naar ringslang en marterachtigen nodig is op deze en andere plekken. Voor marterachtigen is het vooral belangrijk ook de verbinding onder het viaduct mee te nemen.

3.4 Houtopstanden

3.4.1 Methodiek

Er is gekeken naar mogelijke raakvlakken van de voorgenomen werkzaamheden met houtopstanden. Hierbij is in eerste instantie getoetst of omwille van de ruimtelijke ontwikkeling houtopstanden geroooid of geveld dienen te worden. Hiervoor zijn de brongegevens van de gemeente Amsterdam en begrenzingen van het plangebied

gebruikt³. Hierbij wordt van een worst-case scenario uitgegaan (alle bomen binnen de begrenzing van een alternatief moeten geveld worden). Indien er sprake is van verwijderen van houtopstanden, is bepaald of de betreffende houtopstanden vallen onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming onderdeel houtopstanden. Er is aangegeven of en welke vervolgstappen er nodig zijn voor het uitvoeren van de werkzaamheden in relatie tot dit beschermingsregime.

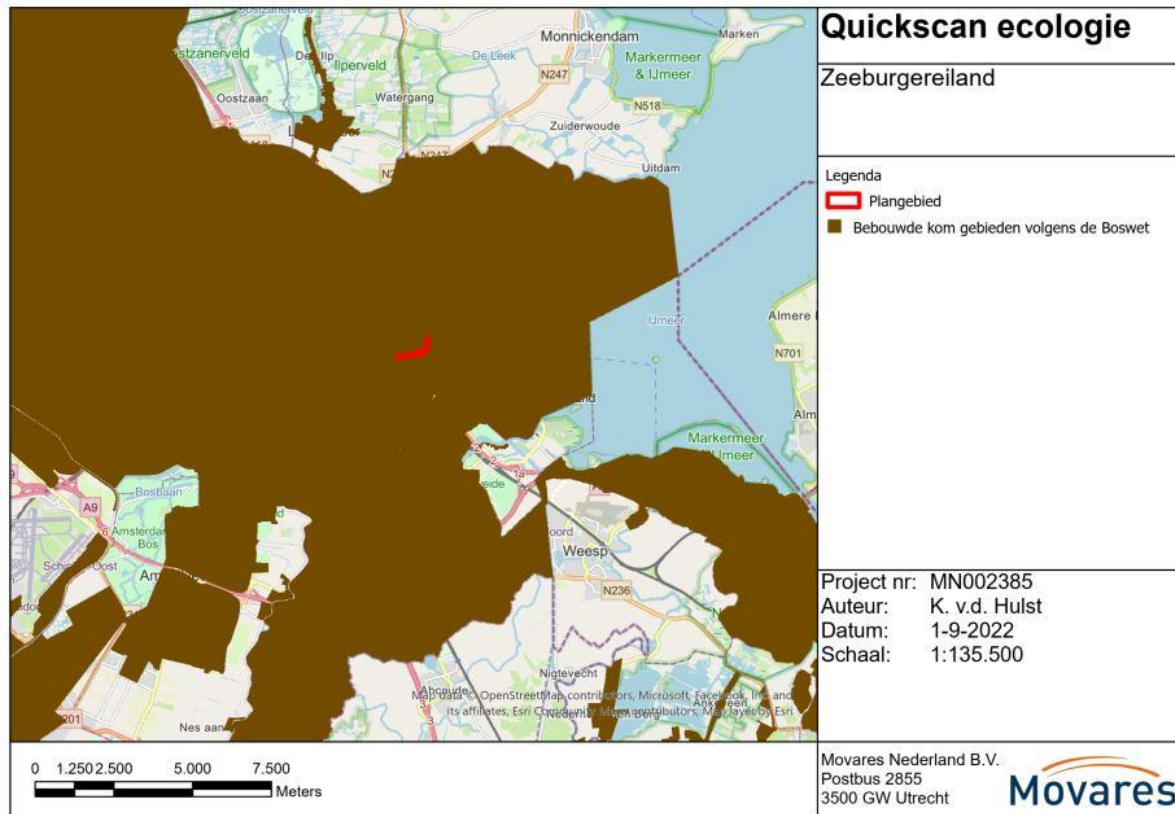
3.4.2 Resultaten

Het plangebied is volledig gelegen binnen de bebouwde kom zoals bepaald voor het beschermingsregime houtopstanden van de Wet natuurbescherming (figuur 3.6). Er zijn daarom geen verdere acties in het kader van beschermde houtopstanden noodzakelijk. Wel zijn bij alle vier alternatieven bomen aanwezig die gekapt worden als onderdeel van de ingreep (tabel 3.9 en bijlage 4). Geen van deze bomen zijn monumentale bomen. Voor de kap van bomen wordt geadviseerd met de gemeente Amsterdam contact op te nemen over het nodig hebben van een omgevingsvergunning voor de activiteit kappen van bomen. Met de tekeningen van de ontwerpen kan nader bepaald worden waar bomen geraakt worden en waar niet. Bij voorkeur wordt het ontwerp aangepast om raakvlak met bomen te vermijden.

Tabel 3.9: Overzicht van aantal te kappen bomen per alternatief (worst-case-scenario).

Alternatief	Aantal bomen
1	6
2	53
3	119
4	46

³ Brondata [Bomen - in beheer van Gemeente Amsterdam](https://maps.amsterdam.nl/bomen/), bron: <https://maps.amsterdam.nl/bomen/>

Figuur 3.2: Bebouwde kom zoals bepaald voor het beschermingsregime houtopstanden van de Wet natuurbescherming. NB: in de legenda wordt de Boswet genoemd, echter is deze term verouderd. De begrenzing is wel up-to-date.

4 Conclusie

In onderstaande paragrafen worden de conclusies en aanbevelingen uit de quickscan besproken.

4.1 Beschermde gebieden

4.1.1 Natura 2000

Het dichtstbijzijnde Natura 2000-gebied Markermeer & IJmeer ligt op een afstand van 1 kilometer ten oosten van het plangebied. Gezien de aard van de werkzaamheden, de ligging van het plangebied en de reeds aanwezige achtergrondverstoring zijn negatieve effecten op Natura 2000-gebieden bij alle vier alternatieven uitgesloten, met uitzondering van stikstofdepositie.

Realisatiefase

Per 2 november 2022 is middels uitspraak van de Raad van State de partiële bouwvrijstelling voor stikstofdepositie, die sinds 2021 bestond, komen te vervallen. Met het vervallen van de bouwvrijstelling dienen de effecten van stikstof tijdens de realisatiefase van projecten weer inzichtelijk gemaakt te worden. Ook voor voorliggend project is dit het geval. Hiertoe dient een AERIUS-berekening uitgevoerd te worden waarin alle stikstof emissiebronnen opgenomen worden en berekend wordt of deze emissiebronnen leiden tot stikstofdepositie in stikstofgevoelige Natura 2000-gebieden. Een berekening naar de uitstoot in de realisatiefase is nog niet uitgevoerd.

Gebruiksfase

Uit de berekening met het AERIUS model versie 2021.2 blijkt dat bij variant 4 de gebruiksfase van het project Verbinding Zeeburgereiland zal leiden tot een toename in stikstofdepositie op één Natura 2000-gebied met stikstofgevoelige habitattypen en/of -soorten die (bijna) overbelast zijn (van Ewijk, 2022). Dit is Natura 2000-gebied Kennemerland-Zuid. Op de Natura 2000-gebieden Naardermeer, Ilperveld, Varkensland, Oostzanerveld & Twiske, Oostelijke Vechtplassen, Botshol, Wormer- en Jisperveld & Kalverpolder en Polder Westzaan zal uitsluitend een afname in Nox depositie optreden. Voor de realisatiefase zal nog een AERIUS-berekening uitgevoerd moeten worden.

4.1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Op 700 meter ten oosten van het plangebied bevinden zich terreinen die onderdeel uitmaken van het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Gezien de aard van de werkzaamheden en de reeds aanwezige achtergrondverstoring worden indirecte negatieve effecten door verstoring van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN uitgesloten. Naast NNN van de provincie Noord-Holland is er ook nog NNN grote wateren (nationaal) waaronder bijvoorbeeld de Waddenzee of het IJmeer valt. Het IJmeer ligt vlakbij het plangebied maar bij werkzaamheden zal er geen ruimtebeslag optreden op het NNN grote wateren gebied. Er zijn verder dus geen vervolgstappen benodigd. Dit geldt voor alle alternatieven.

In het plangebied is een NNN natuurverbinding gelegen waarop twee alternatieven ruimtebeslag hebben (alternatief 1 en alternatief 2). Mogelijk worden de wezenlijke kenmerken en waarden van de oostelijke natuurverbinding aangetast doordat de fietsbrug erdoorheen geplaatst wordt. Het ruimtebeslag van de fietsbrug is

bepikt, echter wordt de mogelijkheid onderzocht om de woonboten direct ten noorden van de fietsbrug te plaatsen. Hierdoor zal een groter ruimtebeslag plaatsvinden op de NNN natuurverbinding. De fietsbrug en het verplaatsen van de woonboten kan daarbij tot licht- en geluidverstoring binnen de natuurverbinding zorgen. Aantasting van de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN is verboden (Omgevingsverordening, 2020). Een NNN-toetsing is benodigd om de ingreep te toetsen aan de wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN. De compensatie-inspanning dient minimaal het aan te tasten areaal (directe en indirecte effecten) te beslaan.

4.1.3 Bijzonder Provinciaal Beschermd Landschap

De ingreep leidt voor geen van de alternatieven tot ruimtebeslag op Bijzonder Provinciaal Landschap (BPL). De dichtstbijzijnde afstand tot BPL is 1,4 kilometer ten noordoosten ten opzichte van het meest noordelijke deel van het plangebied. Er vindt derhalve geen effect plaats op deze gebieden als gevolg van de werkzaamheden, waardoor vervolgstappen niet aan de orde zijn.

4.1.4 Gemeentelijk beschermde structuren

Voor alle alternatieven geldt dat de werkzaamheden binnen de ecologische structuur van Amsterdam liggen. Vanuit de ecologische visie van de gemeente Amsterdam wordt geadviseerd om contact met de gemeenteraad van Amsterdam op te nemen over de mogelijkheid om de ecologische structuur aan te tasten.

4.2 Beschermde soorten

Binnen het plangebied is biotoop aangetroffen die geschikt is voor beschermde soorten (Wnb) waarvoor geen algemene vrijstelling geldt. Het gaat om soorten uit de volgende soortgroepen: algemene broedvogels, vogels met jaarrond beschermde nesten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen, reptielen en amfibieën.

In onderstaande tabel is per soortgroep aangegeven of er nader onderzoek nodig is en mogelijk een ontheffing nodig is in het kader van de Wet natuurbescherming. Resultaten van onderzoeken waarbij veldwerk wordt verricht (quickscan, nader onderzoek en andere aanvullende onderzoeken) zijn over het algemeen genomen drie jaar geldig, mits er zwaarwegende redenen zijn om aan te nemen dat de situatie in drie jaar dusdanig is veranderd dat de bevindingen niet representatief zijn of dat de situatie vrijwel gelijk is gebleven, waardoor de veldbeoordelingen langer geldig kunnen worden bevonden.

Tabel 5.1: Conclusies en aanbevelingen over beschermde soorten (Wet natuurbescherming).

Soortgroep	Beschermde Soorten?	Nader onderzoek?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
<i>Vaatplanten</i>	Nee	Nee	Nee
<i>Algemene broedvogels</i>	Ja	Nee	Nee, mits maatregelen worden genomen om vernietiging van nesten en verstoring van broedende vogels te voorkomen (alle vier alternatieven).
<i>Vogels met jaarrond beschermde nesten</i>	Ja, twee horsten in bomen ter hoogte van kruispunt Zeeburgerdijk –	Ja, indien tijdens het broedseizoen ter plaatse van de bomen wordt	Mogelijk, afhankelijk van de uitkomst van het nader onderzoek en maatregelen.

Soortgroep	Beschermde Soorten?	Nader onderzoek?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
	Zuiderzeeweg.	gewerkt (alternatief 1 en 2) of de bomen gekapt worden (alternatief 3). Alternatief 4 heeft geen effect op de horsten.	
<i>Grondgebonden zoogdieren</i>	Ja, het plangebied vormt leefgebied voor vrijgestelde zoogdiersoorten (zoals de egel en konijn). Tevens kunnen de volgende niet vrijgestelde beschermde zoogdiersoorten binnen het plangebied voorkomen: steenmarter, wezel, bunzing, hermelijn, waterspitsmuis, Noordse woelmuis en otter.	Ja, voor alle vier alternatieven.	Mogelijk, mochten vaste rust- en voortplantingsplaatsen binnen het plangebied aanwezig zijn zal een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden.
<i>Vleermuizen foerageergebied</i>	Nee, het betreft geen essentieel foerageergebied	Nee	Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het omliggend groen en het open water onverlicht blijven. Dit geldt voor alle vier alternatieven.
<i>Vleermuizen vliegroutes</i>	Ja, het betreffen mogelijk essentiële vliegroutes.	Ja, voor alternatief 4.	Alternatief 1-3: Nee, mits tijdelijke verstoring wordt voorkomen door uitsluitend overdag te werken of door gebruik te maken van gerichte verlichting waarbij het omliggend groen en het open water onverlicht blijven. Daarnaast mogen er ook tussen zonsondergang en zonsopkomst geen obstructies in het water worden gelegd

Soortgroep	Beschermde Soorten?	Nader onderzoek?	Ontheffing Wet natuurbescherming nodig?
			voor dieren die het water volgen als vliegroute. Alternatief 4: Mogelijk, mochten essentiële vliegroutes binnen het plangebied aanwezig zijn zal een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden.
<i>Vleermuizen verblijfplaatsen</i>	Ja, gebouw- en boombewonende vleermuizen in kunstwerk en bomen.	Ja, voor alle vier alternatieven.	Mogelijk, mochten verblijfplaatsen binnen het plangebied aanwezig zijn zal een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden.
<i>Reptielen</i>	Ja, de ringslang.	Ja, voor alle vier alternatieven.	Mogelijk, mochten vaste rust- of verblijfplaatsen binnen het plangebied aanwezig zijn dan zal een ontheffing op de Wet natuurbescherming aangevraagd moeten worden.
<i>Amfibieën</i>	Ja, het plangebied vormt leefgebied voor vrijgestelde amfibieënsoorten zoals gewone pad. De niet vrijgestelde rugstreeppad kan aangetrokken worden door de werkzaamheden.	Nee	Nee, het betreft door de provincie Noord-Holland algemeen vrijgestelde dieren. Er dient wel rekening te worden gehouden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Ten aanzien van de rugstreeppad zijn maatregelen benodigd om vestiging te voorkomen.
<i>Vissen</i>	Nee, het plangebied vormt wel leefgebied voor de rivierdonderpad en de kroeskarper, Amsterdamse beleidsoorten.	Nee	Indien sloten gedempt worden en/of aan watergangen wordt gewerkt dient rekening gehouden te worden met de algemene zorgplicht (artikel 1.11). Daarbij dienen maatregelen getroffen te worden ten behoeve van de rivierdonderpad en de kroeskarper.
<i>Ongewervelden</i>	Nee, het plangebied vormt wel leefgebied voor het bruin blauwtje, een Amsterdamse beleidsoort.	Nee	Nee, wel dienen maatregelen voor het bruin blauwtje getroffen te worden.

4.2.1 Nader onderzoek

In bovenstaande tabel is aangegeven dat er nader onderzoek nodig is naar vogels met jaarrond beschermd nesten, grondgebonden zoogdieren, vleermuizen en reptielen. De onderzoeken staan hieronder beschreven:

Soort	Onderzoek	Van toepassing op welke variant
Vogels met jaarrond beschermd nest	Nader onderzoek naar de twee horsten op het kruispunt bij Zeeburgerdijk / Zuiderzeeweg. Hiervoor dienen twee tot vier gerichte veldbezoeken plaats te vinden. Deze moeten overdag na zonsopkomst plaatsvinden in de periode maart tot en met half mei, met een tussenperiode van minimaal 10 dagen.	Alternatief 1 en 2 (indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is) en alternatief 3 (door kap).
Vleermuizen	Verblijfplaatsen onder de brug: 3 bezoeken in de periode 15 mei tot 15 juli (waarvan 2 keer 's avonds en 1 keer 's ochtends) om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend vinden 2 bezoeken in de periode 15 augustus tot 1 oktober plaats in verband met paar- en winterverblijven (Vleermuisprotocol 2022). Verblijfplaatsen in bomen: 2 bezoeken in de periode 15 mei tot 15 juli (waarvan 2 keer 's avonds en 1 keer 's ochtends) om zomer- en kraamverblijven te onderzoeken. Aanvullend vinden 2 bezoeken in de periode 15 augustus tot 1 oktober voor ruige dwergvleermuis en 1 augustus tot 15 september voor rosse vleermuis plaats in verband met paar- en winterverblijven (Vleermuisprotocol 2022).	Alle alternatieven.
Steenmarter, wezel, bunzing, hermelijn en otter	Minimaal vier weken wildcamera's en struikrovers plaatsen op kansrijke locaties binnen het plangebied. Dit onderzoek kan jaarrond uitgevoerd worden. Voor de wildcamera's dienen geen lokstoffen gebruikt te worden, voor de struikrovers worden sardines en stroop geadviseerd. Voor otter dient aanvullend een habitat- en gebruikssporen inventarisatie uitgevoerd te worden.	Alle alternatieven.
Waterspitsmuis en Noordse woelmuis	Het onderzoek wordt uitgevoerd conform het NDFP-protocol '17.001 – inventarisatie muizen met inloopvallen en de IBN methode. Gedurende 3 nachten worden Longworth-life-traps geplaatst om de gebieden te controleren op de aanwezigheid van de waterspitsmuis en Noordse woelmuis. De vallen worden één week voor de vangnachten geplaatst ter gewinning.	Alle alternatieven.

Ringslang	Langslopen van structuurovergangen op de aangegeven locaties en waar nodig met kano/boot waarbij 4 bezoeken plaats moeten vinden tussen april en september met een minimale spreiding van 1 maand tussen eerste en laatste bezoek. Daarbij kunnen reptielenplaten neergelegd worden op kansrijke locaties welke tijdens de bezoeken gecontroleerd worden. De bezoeken moeten plaatsvinden bij zonneschijn waarbij de temperatuur maximaal 15°C is.	Alle alternatieven.
-----------	--	---------------------

4.2.2 Maatregelen

Om negatieve effecten op algemeen beschermde soorten zoveel mogelijk te voorkomen worden in ieder geval de volgende maatregelen voorgesteld:

Soortgroep	Maatregel
Algemene broedvogels	<ul style="list-style-type: none"> - Om effecten op broedende vogels te voorkomen dienen werkzaamheden, waarbij beplanting wordt verwijderd en aan oevers/water of aan de onderzijde van de brug wordt gewerkt buiten het broedseizoen te worden uitgevoerd. Voor het broedseizoen geldt geen vaste periode. Het verschilt per soort. Veel vogelsoorten broeden ongeveer tussen 15 maart en 15 juli. Indien werken buiten het broedseizoen niet mogelijk is, moet voorafgaand aan de werkzaamheden door een ter zake kundige op het gebied van broedvogels worden gecontroleerd of broedende vogels aanwezig zijn. Dit geldt ook voor de periode vlak voor of na het broedseizoen, het gaat om een broedgeval ongeacht de datum. Indien effecten op broedende vogels niet kunnen worden uitgesloten mag er niet gewerkt worden.
Vogels met jaarrond beschermde nesten	<ul style="list-style-type: none"> - Om verstoring op broedende vogels met een jaarrond beschermd nest te voorkomen wordt geadviseerd om buiten het broedseizoen te werken (alternatieven 1 en 2). Dit geldt voor de locaties zoals aangegeven in paragraaf 1.2.2.2. Indien dit niet mogelijk is, is nader onderzoek naar het gebruik van de horsten nodig en zullen bij vaststellen van gebruik alsnog passende maatregelen moeten worden genomen om verstoring te voorkomen. Bij alternatief 3 moet nader onderzoek plaatsvinden.
Grondgebonden zoogdieren & Amfibieën	<ul style="list-style-type: none"> - Om effecten op algemeen beschermde kleine grondgebonden zoogdieren en amfibieën zoveel mogelijk te beperken dienen werkzaamheden waarbij vegetatie wordt verwijderd of grond wordt verzet van één kant te worden uitgevoerd, zodat aanwezige dieren de kans krijgen om zich te verplaatsen. Deze maatregelen vallen onder de zorgplicht (artikel 1.11 Wnb). - Tijdens de uitvoerende fase dient voorkomen te worden dat groenelementen zoals bermen en oevers geblokkeerd worden tussen zonsondergang en zonsopkomst door de plaatsing van materieel of apparatuur.

Soortgroep	Maatregel
Vleermuizen foerageergebied, vliegroutes en verblijfplaatsen	<ul style="list-style-type: none"> - Om mogelijke indirecte effecten als verstoring door licht op naast gelegen foerageergebied, verblijfplaatsen en vliegroutes te voorkomen dient gewerkt te worden tussen zonsopgang en zonsondergang. Indien toch gebruik moet worden gemaakt van kunstlicht, dient gebruik te worden gemaakt van gerichte verlichting. Hierbij dient lichtval op bomen, water, en gebouwen in de omgeving te worden vermeden om verstoring te voorkomen. Ook in de gebruiksfase dient verstoring door verlichting voorkomen te worden door gebruik van natuurvriendelijke verlichting. - Tijdens de uitvoerende fase dient voorkomen te worden dat waterlichamen tussen zonsondergang en zonsopkomst geblokkeerd worden door materieel.
Amfibieën	<ul style="list-style-type: none"> - Er wordt aanbevolen om te voorkomen dat er ondiepe poelen of zandhopen ontstaan tijdens werkzaamheden die mogelijk plaatsvinden in de actieve periode van rugstreepad (april-oktober). Poelen kunnen functioneren als tijdelijk geschikt voortplantingswater en zandhopen kunnen gebruikt worden als zomer- of winterverblijfplaats. Wanneer deze door rugstreepad in gebruik worden genomen, dienen werkzaamheden tijdelijk stilgelegd te worden. Rugstreepad kan tot ongeveer 5 kilometer afleggen op zoek naar nieuw leefgebied en is bekend uit de omgeving.
Rivierdonderpad en kroeskarper	<ul style="list-style-type: none"> - Zie paragraaf 1.2.7.3 en de Amsterdamse gedragscode flora & fauna 2022.
Bruin blauwtje	<ul style="list-style-type: none"> - Bij werkzaamheden aan houtige/kruidige begroeiingen en onbegroeid terrein geschikt biotoop terug brengen en op een passende wijze beheren. Zie Amsterdamse gedragscode flora & fauna 2022 voor nadere toelichting.

4.2.3 Invasieve exoten

Binnen het plangebied komen invasieve exoten voor, het gaat hier om de reuzenberenklauw en Japanse duizendknoop. Verder werd er nog eikenprocessierups aangetroffen in een eikenboom. Hier wordt geadviseerd om deze soorten te bestrijden om zo verdere verspreiding te voorkomen.

4.3 Houtopstanden

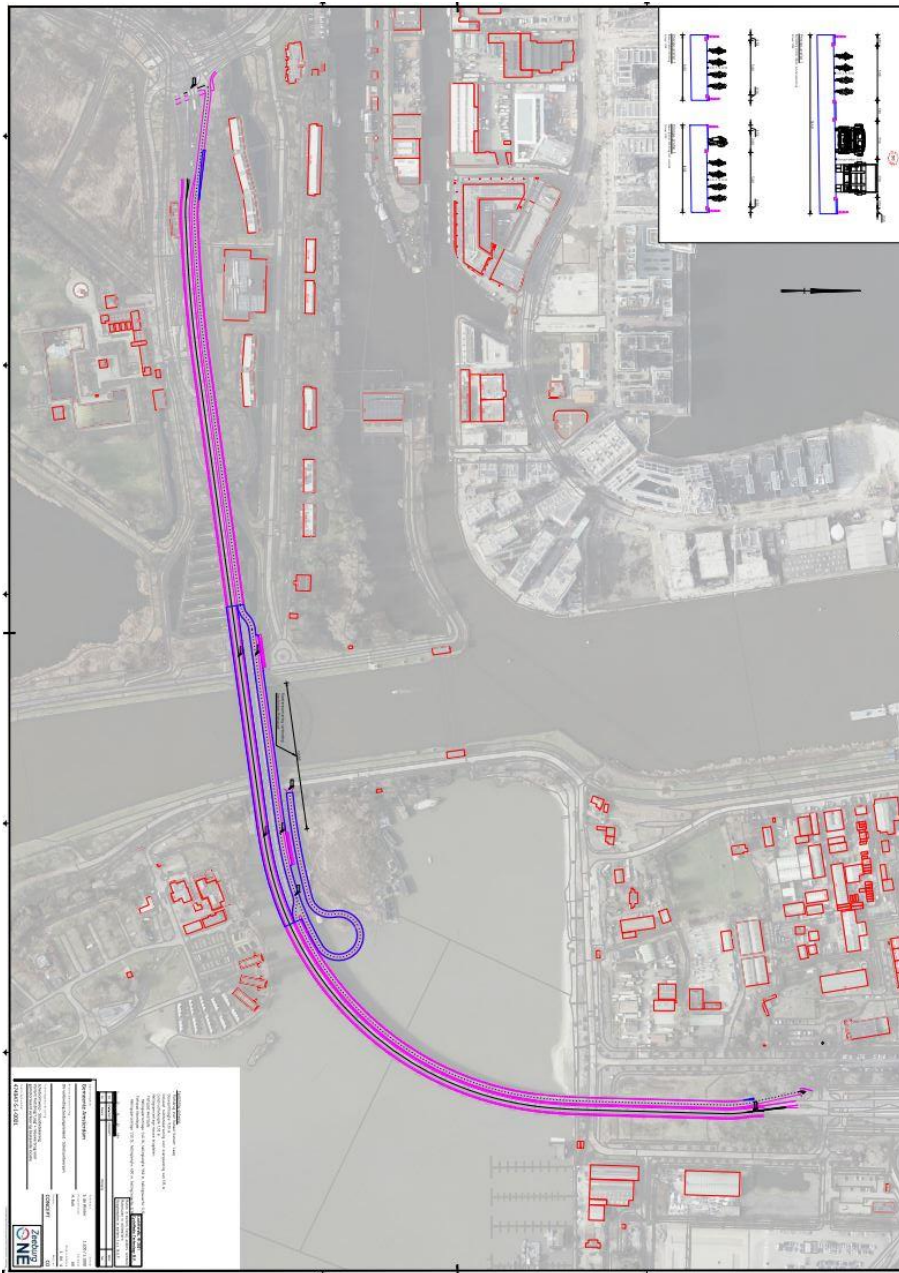
Uitgaande van een worst-case scenario worden voor alle 4 alternatieven bomen gekapt (alternatief 1: 6 bomen; alternatief 2: 53 bomen; alternatief 3: 119 bomen en alternatief 4: 46 bomen). Mogelijk worden bepaalde bomen niet geraakt door het ontwerp, wat aan de hand van bouwtekeningen bepaald dient te worden. De bomen vallen niet onder het beschermingsregime Beschermde houtopstanden van de Wet natuurbescherming. Er worden geen monumentale bomen geraakt door het ontwerp. Geadviseerd wordt om met de gemeente Amsterdam contact op te nemen of een omgevingsvergunning benodigd is voor de activiteit kappen van bomen.

4.4 Aanbevelingen voor de natuur

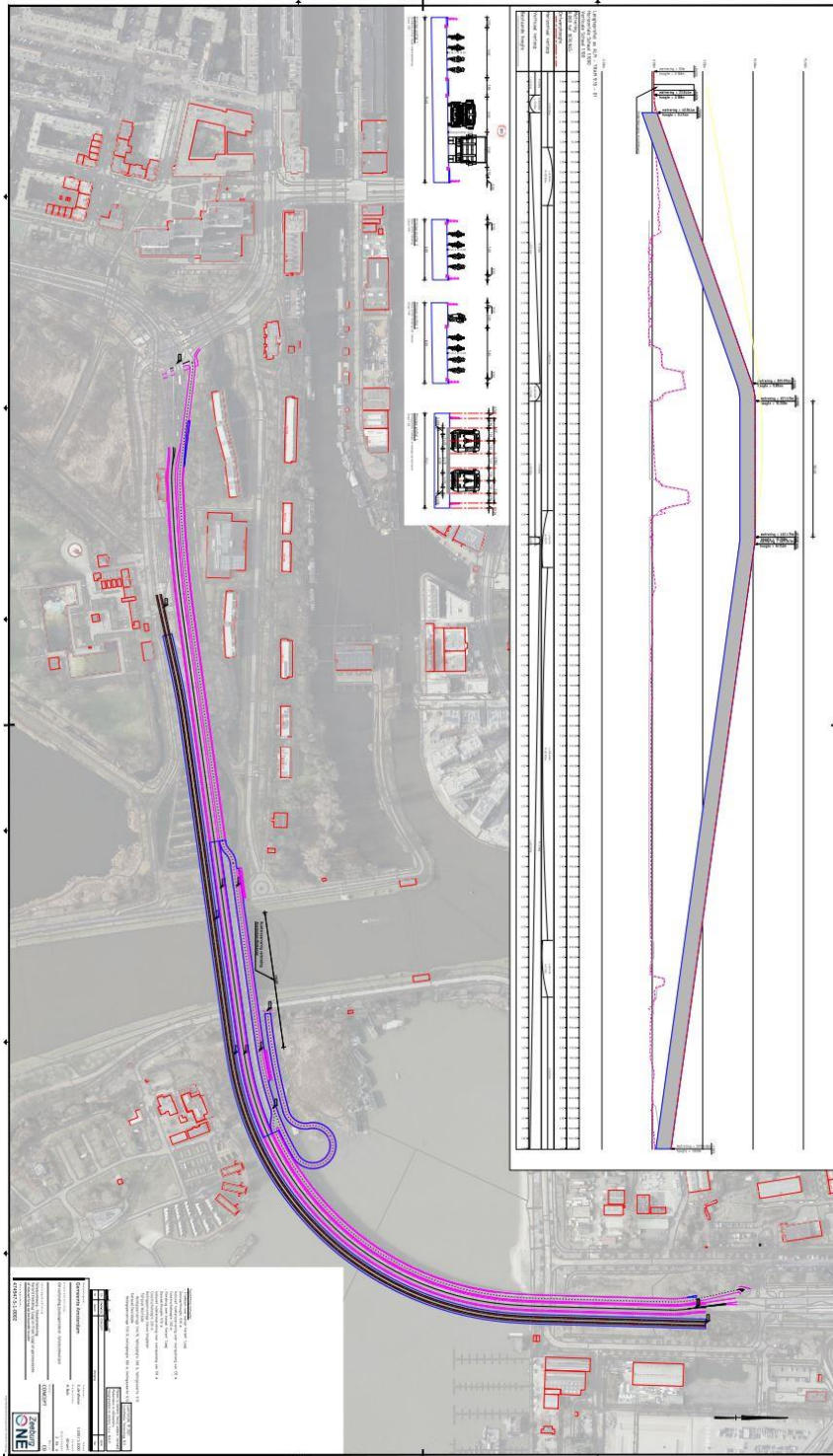
De werkzaamheden bieden mogelijkheden om een positieve bijdrage aan de natuur te leveren:

- Het Amsterdam Rijnkanaal vormt een barrière tussen de grotere groengebieden in het Flevopark en het Diemerpark. De bruggen over het Amsterdam Rijnkanaal, waaronder ook de Zuiderzeeweg valt, zijn volledig verhard. Hierdoor is geen dekking mogelijk voor kleine zoogdieren, amfibieën en reptielen die zich over het water heen willen verspreiden. Populaties die met elkaar in verbinding staan hebben een hogere genetische diversiteit en zijn daardoor weerbaarder voor ziektes. Geadviseerd wordt om tegelijk met de aanpassingen aan de verbinding een faunapassage aan te leggen. Een tunnel of brug met geleidende elementen en voldoende mate aan dekking kan de verbindingen versterken tussen de gebieden in de omgeving (Diemerpark, Amsterdam Noord en het buitengebied van Amsterdam).
- Als onderdeel van de werkzaamheden kunnen diverse flora- en faunavoorzieningen gerealiseerd worden. Denk hierbij aan het plaatsen van vleermuisstenen aan de onderzijde van de brug, het plaatsen van een middenberm met ruimte voor bloemrijke kruiden of het openen van het brugdek om licht door te laten. Ook kunnen voorzieningen voor zwaluwen integraal in het ontwerp opgenomen worden. Bijvoorbeeld door richels aan te brengen waar nestbollen voor boerenzwaluw aan bevestigd kunnen worden (kunstmatig of natuurlijk), of ruimtes voor oeverzwaluwen aanbrengen in de pijlers van de brug. Zie bijvoorbeeld de Amstelstroombrug, waar een natuur-inclusief ontwerp integraal in het ontwerp van de brug is opgenomen.
- Door faunapassages, bermen en andere nieuwe groene oppervlakken in te richten met inheemse fruit- of bessen dragende struiken en kruidenrijk grasland waarbij variatie in de hoogte en soorten wordt toegepast, ontstaat diverse foerageermogelijkheden voor de soorten waarvoor verblijfplaatsen worden gemaakt en de soorten die van de verbinding gebruik maken. Hierdoor wordt de functie voor de flora en fauna van de verbinding versterkt.
- Om de ringslang populatie buiten het Diemerpark te bevorderen wordt geadviseerd om broeihopen aan te leggen op geschikte locaties (bijvoorbeeld bij het groen onderdeel van het NNN ten noorden van de woonboten).
- De verlichting op de brug kan in de nieuwe situatie vleermuisvriendelijk ingericht worden. Hierbij kan gekozen worden voor verlichting die getriggerd wordt door een bewegingssensor of verlichting die amberkleurig is. Het uitgangspunt is om zo min mogelijk oppervlakte zo kort als mogelijk te verlichten. De armatuur kan ook op vleermuizen ingericht worden: door de armatuur zo laag mogelijk, afgeschermd naar de omgeving en een kap met kleine straal te kiezen wordt zo min mogelijk uitgestraald naar de omgeving. Niet alleen vleermuizen profiteren hiervan, maar ook vogels, insecten en andere dieren.

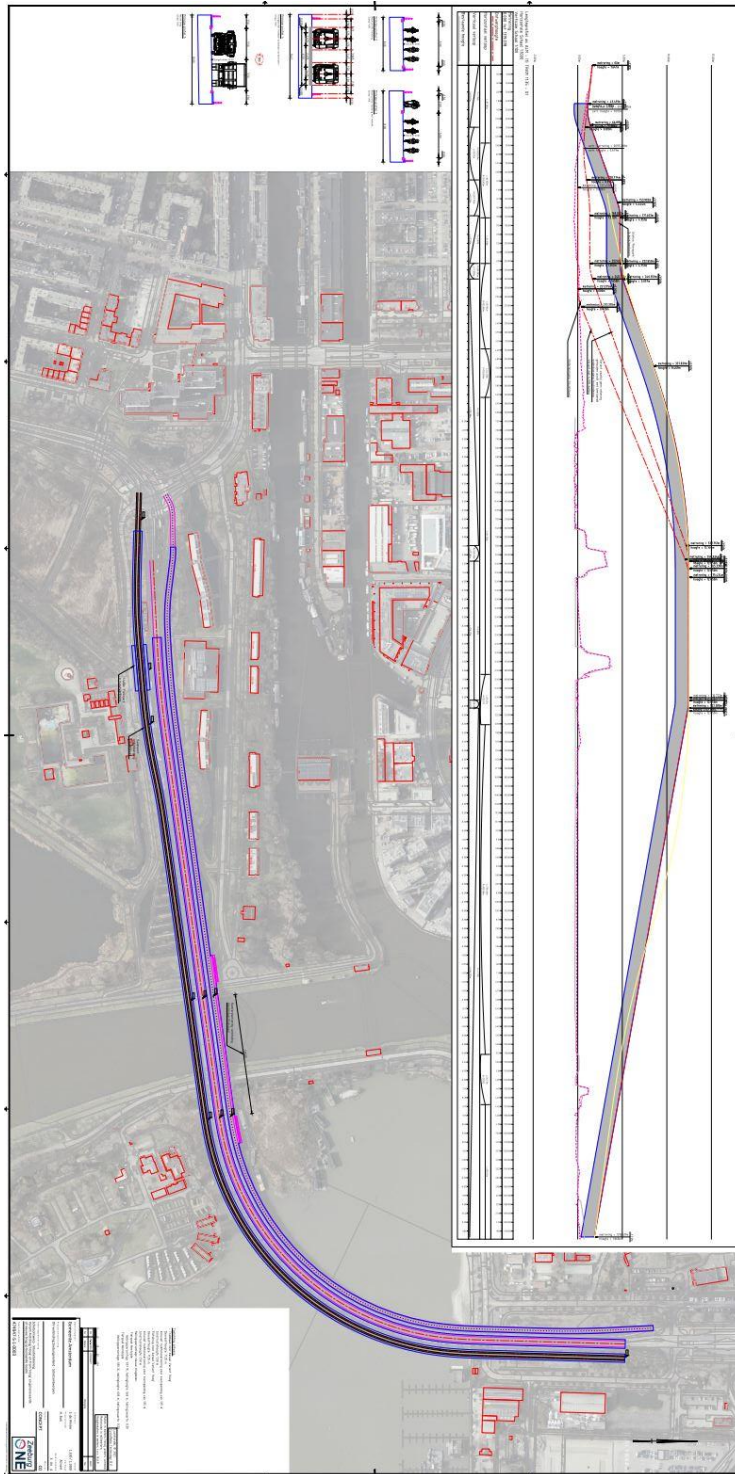
Bijlage 1 Ontwerpschetsen voor de verschillende alternatieven

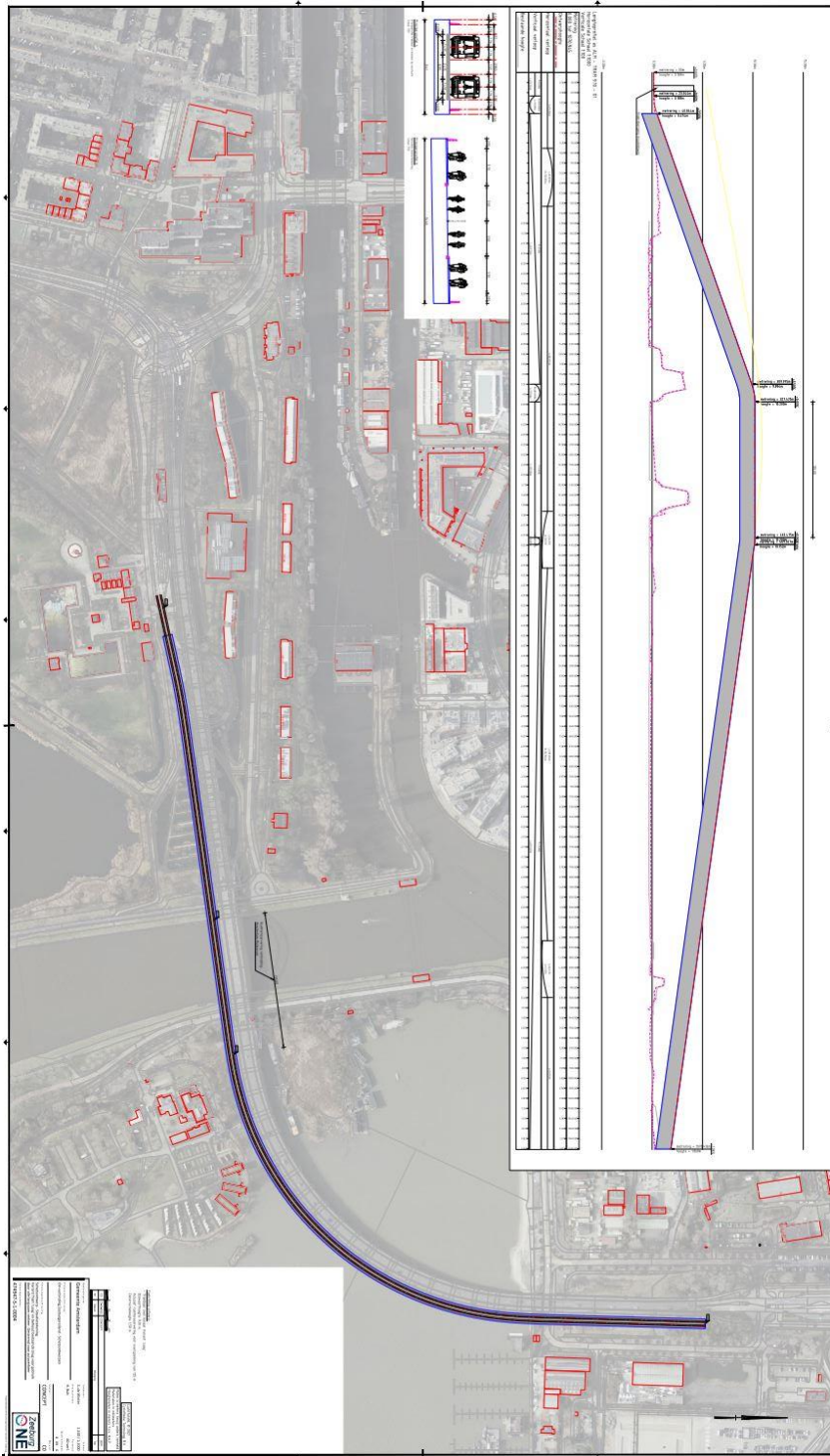
Figuur 1.1: Alternatief 1: Bus (op de rijbaan), met nieuwe fietsbrug.

Figuur 1.2: Alternatief 2: Nieuwe brug voor tram en bus, nieuwe fietsbrug en renovatie brug voor het autoverkeer.

Figuur 1.3: Alternatief 3: Nieuwe hoge brug voor tram en bus, nieuwe hoge fietsbrug en nieuwe brug en aanbruggen voor het autoverkeer.

Figuur 1.4: Alternatief 4: Bestaande autobrug wordt fietsbrug. Nieuwe tram/bus brug.

Bijlage 2 Wet- en regelgeving

In deze bijlage staat een beschrijving van de relevante wet- en regelgeving en het beleidskader.

1.1 Wet natuurbescherming (Wnb)

De Wet natuurbescherming (Wnb) is op 1 januari 2017 in werking getreden. De Wnb richt zich op bescherming van gebieden, soorten en houtopstanden. Met de in werking treding van de Wnb zijn de oude Natuurbeschermingswet 1998, Flora- en faunawet en de Boswet vervallen.

1.1.1 Bevoegd gezag

De provincies zijn in de meeste gevallen het bevoegde gezag voor het al dan niet verlenen van vergunningen en ontheffingen in het kader van de Wet natuurbescherming. Alleen bij ruimtelijke ingrepen waarmee grote nationale belangen zijn gemoeid, is het rijk in de vorm van de minister van LNV bevoegd gezag. Dit is uitgewerkt in artikel 1.3 van het Besluit natuurbescherming en betreffen handelingen en projecten voor aanleg, uitbreiding en, voor zover van toepassing, inrichting, alsmede wijziging, gebruik, beheer en onderhoud van onder andere hoofdwegen, hoofdvaarwegen, hoofdspoorwegen, primaire terreinen, gastransportnet, hoogspanningsleidingen met een spanning van tenminste 220 kV, winning van delfstoffen, kustlijn, bepaalde visserij, activiteiten Koninklijk Huis, etc.

Gemeenten hebben een loketfunctie. Het is mogelijk om een natuurvergunning 'aan te haken' bij de omgevingsvergunning, maar dit hoeft niet.

1.1.2 Gebiedsbescherming

De gebiedsbescherming is vastgelegd in artikel 2.1 tot en met 2.11 van de Wet natuurbescherming. Hierin wordt de aanwijzing en bescherming van Natura 2000-gebieden geregeld. Hiermee zijn de verplichtingen uit de Europese Vogel- en Habitatrichtlijn, voor zover die betrekking hebben op gebiedsbescherming, geïmplementeerd in het Nederlands recht. De begrenzing van de Natura 2000-gebieden en de instandhoudingdoelstellingen voor die gebieden zijn vastgelegd in de aanwijzingsbesluiten voor de betreffende gebieden. De instandhoudingdoelstellingen beschrijven voor de voor het gebied aangewezen habitattypen en soorten of een bepaalde ontwikkeling ervan gewenst is of dat het behoud ervan op het aanwezige niveau moet worden nagestreefd. Voor activiteiten of projecten die schadelijk kunnen zijn voor de beschermde natuur geldt een vergunningplicht. Deze vergunningen worden verleend door de provincies of door de Minister van LNV.

Voortoets en Passende beoordeling

Bij plannen in, of in de nabijheid (externe werking) van, een Natura 2000-gebied dienen de initiatiefnemers in een oriënterende fase (voortoets) te onderzoeken of het plan een significant negatief effect op de instandhoudingdoelstellingen van het betreffende Natura 2000-gebied kan hebben. Met externe werking wordt bedoeld dat ook activiteiten buiten het gebied de natuurwaarden in het gebied kunnen beïnvloeden. Indien na dit onderzoek niet kan worden uitgesloten dat de activiteit een significant negatief effect heeft, dient de initiatiefnemer meer gedetailleerd dan in de oriënterende fase in kaart te brengen wat de effecten van de activiteit kunnen zijn. Daarbij dienen ook, indien noodzakelijk, de mitigerende maatregelen te worden betrokken. Deze analyse heet een 'passende beoordeling'. Het bevoegd gezag toetst de passende beoordeling. Wanneer uit de passende beoordeling alsnog de zekerheid wordt verkregen dat de activiteit niet leidt tot significant negatieve effecten, kan de activiteit

doorgang vinden. Wanneer uit de voortoets blijkt dat er wel kans is op een negatief effect, maar dit als niet significant kan worden gezien, kan eveneens, op basis van een verslechteringstoets toestemming voor het uitvoeren van de activiteit worden verleend. Wanneer uit de passende beoordeling blijkt dat significante negatieve effecten niet kunnen worden uitgesloten, kan het project alleen doorgang vinden op grond van de "ADC-criteria".

Dit betekent dat:

- A – alternatieve oplossingen voor het plan ontbreken;
- D – er dwingende redenen van groot openbaar belang zijn, en
- C – de initiatiefnemer compenserende maatregelen vooraf en tijdig treft.

Zorgplicht

Binnen de kaders van de Wet natuurbescherming is de Zorgplichtbepaling (artikel 1.11) van toepassing. Deze zorgplicht houdt o.a. in dat als een activiteit wordt ondernomen waarvan kan worden vermoed dat deze nadelig kan zijn voor de natuurwaarden van het gebied, deze activiteit niet plaats mag vinden. Ook moeten alle maatregelen worden genomen om nadelige gevolgen te voorkomen of te beperken.

Stikstofdepositie

Stikstofdepositie vormt veelal een knelpunt bij de besluitvorming over plannen en projecten, omdat in veel Natura 2000-gebieden overbelasting van stikstof een probleem is voor de realisatie van de instandhoudingsdoelstellingen voor de voor het gebied aangewezen soorten en habitattypen. Middels een projectspecifieke AERIUS berekening dient voor de realisatie en gebruiksfase getoetst te worden of er sprake zal zijn van stikstofdepositie op Natura 2000-gebieden. Wanneer depositie niet uitgesloten kan worden is aanvullende toetsing (voortoets, passende beoordeling, ADC-toets) benodigd en of dient gekeken te worden of de depositie middels mitigerende maatregelen of interne/externe saldering weggenomen kan worden. Bij een ADC-toets dient aangetoond te worden dat er geen Alternatief is met minder schadelijke effecten voor Natura 2000-gebieden, er een Dwingende reden van groot openbaar belang is en dat er Compenserende maatregelen worden getroffen voor Natura 2000-gebieden.

1.1.3 Soortbescherming

De Wet natuurbescherming maakt onderscheid tussen:

1. soorten van de Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb);
2. soorten van de Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en Verdrag van Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb);
3. 'andere soorten' (artikel 3.10 e.v. Wnb).

Vogelrichtlijn (artikel 3.1 e.v. Wnb)

Het beschermingsregime voor soorten van de Vogelrichtlijn is vastgelegd in artikel 3.1.

1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.
2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.
3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.
4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.
5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor vogels zoals opgenomen in artikel 3.1 mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien

de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Vogelrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 1: 'in het belang van de volksgezondheid of openbare veiligheid';
- Er is geen verslechtering van de staat van instandhouding van de desbetreffende soort.

Habitatrichtlijn, Verdrag van Bern en/of Bonn (artikel 3.5 e.v. Wnb)

Deze categorie bestaat uit Europees beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.5:

1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.
2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.
3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.
4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.
5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor streng beschermde soorten zoals opgenomen in artikel 3.5 mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de Minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag getoetst op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang conform Habitatrichtlijn. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang 3: 'in het belang van de volksgezondheid, de openbare veiligheid of andere dwingende redenen van groot openbaar belang, met inbegrip van redenen van sociale of economische aard en met inbegrip van voor het milieu wezenlijke gunstige effecten';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Andere soorten (artikel 3.10 e.v. Wnb)

De categorie 'andere soorten' bestaat uit soorten zoals opgenomen in bijlage A en B van de wettekst. Dit zijn nationaal beschermde soorten. De verbodsbepalingen zijn vastgelegd in artikel 3.10. Het is verboden:

- a. in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen;

- b. de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of
- c. vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te ontwortelen of te vernielen.

Onder de Wet natuurbescherming geldt dat het voor deze categorie soorten zoals opgenomen in artikel 3.10, mogelijk is om bij ruimtelijke ontwikkelingen te werken volgens een door de minister goedgekeurde gedragscode. Indien de voorgenomen ontwikkeling valt binnen de reikwijdte van de gedragscode en er volgens de bepalingen uit de gedragscode wordt gewerkt, geldt er een vrijstelling van ontheffingsplicht.

Bij de aanvraag van een ontheffing voor overtreding van de verbodsbepalingen wordt de aanvraag beoordeeld op:

- Er is geen andere bevredigende oplossing (alternatievenafweging);
- Aanwezigheid geldig wettelijk belang. Een geldig wettelijk belang voor deze categorie soorten is o.a. belang h 'in het algemeen belang';
- Er wordt geen afbreuk gedaan aan het streven de populaties van de betrokken soort in hun natuurlijke verspreidingsgebied in een gunstige staat van instandhouding te laten voortbestaan.

Algemeen vrijgestelde soorten

Voor soorten van de categorie 'andere soorten' (bijlage A en B van de wettekst) kan een vrijstellingsregeling gelden, die per provincie anders kan worden ingestoken. De meeste provincies en het ministerie van LNV hebben 'tabel 1 soorten' van de oude Flora- en faunawet opnieuw vrijgesteld bij ruimtelijke ontwikkelingen. Dit zijn soorten zoogdieren en soorten amfibieën.

Bovengenoemde soorten zijn bij ruimtelijke projecten algemeen vrijgesteld van vergunningplicht. Wel dient rekening te worden gehouden met de zorgplicht (artikel 1.11 Wet natuurbescherming). Deze zorgplicht houdt in dat een ieder nadelige gevolgen voor flora en fauna zoveel mogelijk moet voorkomen.

1.1.4 Bescherming houtopstanden

De bescherming van houtopstanden is vastgelegd in artikel 4.1 tot en met 4.9 van de Wet natuurbescherming. Binnen de Wet natuurbescherming worden houtopstanden beschermd die aan bepaalde voorwaarden voldoen (Wnb artikel 4.1). Conform artikel 4.2 is het verboden houtopstanden te kappen zonder hier vooraf een melding van te maken aan het bevoegd gezag indien wordt voldaan aan de volgende twee punten:

- de houtopstand buiten de 'bebouwde kom Wnb Houtopstanden' ligt. De begrenzing van de bebouwde kom in de zin van de Wnb komt niet altijd overeen met de begrenzing van de bebouwde kom op grond van de Wegenverkeerswet. Als een gemeente geen bebouwde kom in de zin van de Wnb heeft vastgesteld, is de Wnb overal van toepassing in die betreffende gemeente;
- de houtopstand waarin de bomen worden gekapt groter is dan 10 are (1.000 vierkante meter) of het gaat om bomen in een rijbeplanting van 20 bomen of meer.

De meldplicht geldt niet voor:

- a. houtopstanden binnen de bij besluit van de gemeenteraad vastgesteld grenzen van de bebouwde kom;
- b. houtopstanden op erven of in tuinen;
- c. fruitbomen en windschermen om boomgaarden;
- d. naaldbomen, kennelijk bedoeld om te dienen als kerstbomen, indien niet ouder dan twintig jaar;

- e. kweekgoed
- f. uit populieren of wilgen bestaande
 1. wegbeplantingen
 2. beplantingen langs waterwegen, en
 3. eenrijige beplantingen langs landbouwgronden.
- g. het dunnen van een houtopstand
- h. uit populieren, wilgen, essen of elzen bestaande beplantingen die kennelijk zijn bedoeld voor de productie van houtige biomassa, indien zij:
 1. ten minste eens per 10 jaar worden geoogst;
 2. Bestaan uit minstens tienduizend stoven per hectare per beplantingseenheid, zijnde een aaneengesloten beplanting die niet wordt doorsneden door onbeplante stroken brede dan twee meter, en
 3. zijn aangelegd na 1 januari 2013.

De Wet natuurbescherming stelt dat wanneer houtopstanden worden gekapt, er voorafgaand aan de kap een meldingsplicht bij het bevoegd gezag is, veelal de provincie. De provincie bepaalt welke informatie omtrent de te kappen opstand aangeleverd dient te worden, op welke termijn dit aangeleverd dient te worden en welke voorwaarden voor de uitvoering van de kap gelden. Daarnaast geldt dat binnen drie jaar na de kap een herbeplantingsplicht geldt (door aanplant, bezaaiing of natuurlijke verjonging dan wel op andere wijze realiseren van een nieuwe houtopstand). Wanneer dat niet op dezelfde plaats kan, dan kan een provincie ontheffing verlenen de herbeplanting op andere gronden toe te staan indien de herbeplanting voldoet aan bij provinciale verordening gestelde regels. Verder kunnen provincies ontheffing of vrijstelling verlenen voor bepaalde verbodsbepalingen en/of voorwaarden omtrent herbeplanting.

Houtopstanden zijn tevens beschermd op grond van gemeentelijk regelgeving. Dit is vastgelegd in de Algemene Plaatselijke Verordening (APV) van de betreffende gemeente. Ook kan de bescherming van een houtopstand zijn opgenomen in de planregels bij een bestemmingsplan. Bij voorgenomen kap van houtopstanden dient daarom ook altijd naar de bepalingen in de APV en naar de planregels in het bestemmingsplan te worden gekeken. In verband met de bepalingen uit de APV en/of het bestemmingsplan kan volgen dat voor de kap van een houtopstand een omgevingsvergunning nodig is welke bij de gemeente moet worden aangevraagd.

1.2 Natuurnetwerk Nederland (NNN)

Het Natuurnetwerk Nederland (NNN) is het Nederlands netwerk (de voormalige Ecologische Hoofdstructuur) van bestaande en nieuw aan te leggen natuurgebieden. Het nationaal beleid met betrekking tot de gebiedsbescherming van het Natuurnetwerk Nederland is vastgelegd in de Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte (SVIR). De rijksoverheid heeft de bruto begrenzing van het NNN vastgesteld, de provincies zijn bevoegd om dit netto te begrenzen. De SVIR vervangt verschillende rijksbeleidsstukken zoals de Nota Ruimte en de Nota Mobiliteit. De juridische borging van de nationale ruimtelijke belangen die in de SVIR worden aangewezen vindt plaats via het Besluit algemene regels ruimtelijke ordening (Barro). Via het Barro werkt het rijksbeleid door naar de ruimtelijke verordeningen van de provincies. Het NNN is de opvolger van de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) sinds de afsluiting van het Natuurpact tussen Rijk en de provincies.

1.2.1 'Nee, tenzij'-principe

Voor het NNN geldt het 'nee, tenzij'-principe. Dit betekent dat nieuwe plannen of projecten niet zijn toegestaan als ze de wezenlijke (potentiële) waarden en kenmerken van het NNN significant aantasten.

Uitzonderingen hierop zijn wanneer sprake is van redenen van groot openbaar belang en er geen reële alternatieven zijn. De schade dient in dat geval door mitigerende maatregelen zoveel mogelijk beperkt te worden. De restschade dient te worden gecompenseerd. De rijkslijn zoals verwoord in het SVIR en Barro is dat er bij het NNN geen sprake is van externe werking.

Het NNN is planologisch beschermd in de Provinciale Structuurvisies en Verordeningen. In de Verordening staat aangegeven aan welke voorwaarden bij ruimtelijke ingrepen in en langs het NNN moet worden voldaan. Ook is het compensatiebeleid bij aantastingen van het Natuurnetwerk Nederland hierin opgenomen.

Bijlage 3 Amsterdamse gedragscode flora & fauna

Onderstaande tabellen zijn overgenomen uit de Amsterdamse gedragscode flora & fauna (2022).

Tabel 1: Soortenlijst muurflora

Wet natuurbescherming	Categorie ABS+	Categorie ABS
Blaasvaren	Lancetvormige streepvaren	Zwartsteel
Schubvaren	Steenhavikskruid ¹	Steenbreekvaren
Groensteel		Tongvaren
		Stengelomvattend havikskruid
		Halsbloem
		Muurnavel
		Gele helmbloem
		IJzerhard ²

Tabel 2: Soortenlijst bescherming overige flora

Wet natuurbescherming	Categorie ABS+	Categorie ABS
Kartuizer anjer ³	Rietorchis (1)	Slanke mantelanjer
Zandwolfsmelk	Bijenorchis (1)	Klimopbremraap
Wolfskers	Bilzekruid	Stinkende ballote
	Grote keverorchis (1)	Brede wespenorchis
	Klavervreter	Dodemansvingers
	Moeraswespenorchis (1)	
	Honskruid (1)	
	Blauwe bremraap	
	Naast (1) ook overige orchideeën (uitgezonderd brede wespenorchis)	
	Riempjes	
	Heemst	

³ Alleen Westpoort wordt als oorspronkelijke wilde populatie beschouwd (daarbuiten ingezaaid)

Tabel 3: Soortenlijst fauna

Categorie ABS

Rivierdonderpad

Kroeskarper

Bruin blauwtje

Bijlage 4 Conflicten met bestaande bomen voor de verschillende alternatieven

